

1692

1. ^{1.} Engelstall, Johann Christoph: De eo, quod iustum est -
circa mutationem nominum. 3. Exempl.
2. Finckler, Ludovicus Gustavus: Visceralis imag. jure de,
sive gloriosissimi . . . nostri Augusti imperatoris
capitulacionis inserendarum articulo additionum consi-
derationes.
3. ^{1. 2.} Langenbeck, Hermannus: De castigatione moderata
2. Exempl.
4. Lincker, Heinrich: Pa. Clem. I. de V. I. et. Hon. Cleric.
Clericum artificem et negotiatorem . . . considerat.
5. ^{1.} Rudelius, Gottfried: De adjecto. 2. Exempl.
6. Zuernerus, Joh. Adamus: De multitudine inquisitionis.

1693.

1. ^{1.} Albrecht, Siegfried: De legationum temporibus
in spacio mensuris. 2. Exempl.
2. Hitzelbrand, Henricus: De personis egregiis eorumque
juribus.

3. Krieger, Joh. Egon : De sigillis et notis literarum
4. Moller, Th. Fridr. : De C. Famil.
5. Riegerus, Joh. Laurentius : Geometriae Legalem
salemis appert censurae
- 6.¹² Ritter, Georg. Yolland : De substitutione
pupillari ultra pubertatis aetate facta
2 Exempl.
7. Ritter, Georg. Yolland : De compromissis
fori Germanici in iudicem competentem factis
8. Sauer, Nicolaus : De patria
9. Schaeffer, Henricus : De ratione in solutione
10. Stoll, Paulus Philippus : De factis defuncti et
herede praestando.
11. Tetor, Joh. Benedictus : De civitate Comen
sionibus

12. Tenker, Joh. Michael: De jure statutaris

13. Titius, Johann: Disputationes in angustis
juris licentia, in qua jura divina forent cum
jure communi conferretur simulque in illius
usum heredes non ingreditur



9007
C. D.
DISSERTATIO INAUGURALIS,
De eo,
quod justum est
circa

No: 310. # 2

1692 16

MUTATIONEM NOMINUM,

ductu
Leg. un. Cod. de Mutat. Nomin.

Quam
ex
DECRETO & AUTORITATE
MAGNIFICI

RECTORUM ORDINIS

In
INCLYTA ACADEMIA ALTDORFINA,
Pro

LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES
&
PRIVILEGIA DOCTORALIA

rite capesfendi,
Publicæ Eruditorum ventilationi

submittit
d. 24. Nov. M DC XCII.

JOHANN. GODOFRED. Engelshall/
Olsnic. Varisc.

Excudit HEINRICUS MEYER, Univerfit. Typographus.

Amico suo certiss.
Dno. Paul Henrich
bold, hoc, quicquid est.

PROTOSYNEDRII
ELECTORALIS SAXONICI
PRÆSIDI EMINENTISSIMO,
PERILLUSTRI, SUMME REVERENDO
EXCELLENTISSIMOQUE DOMINO,
DN. JOH. ERNESTO
A KNOCH,
DYNASTÆ IN REICHENAU, ELSTER,
PRIETZEN, SCHMOGRA & DROCHO &c.
In Sanctiori Potentissimi Electoris Saxonici
Senatu Consiliario, ac Capituli Misnensis
Præposito, Heroi in Toga,
Nec non
Ejusdem Potentissimi Electoris Saxoniz
CONSILIARIO INTIMO
^{ET}
CANCELLARIO GRAVISSIMO,
PERILLUSTRI, MAXIME REVERENDO
EXCELLENTISSIMOQUE DOMINO,
DN. LUD. ERNESTO
A PÖLNIZ,
DYNASTÆ IN RÖPSEN & TRAUSSCHEN &c.
Cathedræ Naumburgensis
PRÆPOSITO EMINENTISSIMO,
MÆCENATIBUS SUMME ADORANDIS,
Fausa perennia.!



Fortè audaciæ notam incurro, VIRI PER ILLU-
STRES, qvòd præfentes pagellas SANCTISSI-
MUM NOMEN VESTRUM, tanquam luci-
disfimam facem præ se ferre adnitar. Neqve enim
materiæ dignitas, neq; autor illius invidendum hunc
splendorem jure promerentur. At enimverò ausus
iste non æqvè ex ipsius laboris, qvàm potius & qvidem
unicè ex pietatis, qvàm VOBIS debeo, æstimio pro-
manat. Qvem enim fugit, qvanta NOMINUM VE-
STRORUM, VIRI EXCELLENTISSIMI, sit autori-
tas & eminentia? Qvæ justitiæ aliarumq; virtutum om-
nium atqve inprimis insolita erga literatos eorumq;
fortunâ adjuvandam propensionis VESTRÆ usqve-
qvaq; extent monumenta? Ad qvorum ardentio-
rem adorationem cum unusqvîsq; civium nostrorum sem-
per jure meritoq; adstringatur; ita & vel maximè, hoc
in genere me obsequiosissimum VOBIS præstare, nunc
mearum esse putavi partium. Atq; id eò magis, qvò
major hæctenus non tam erga Parentem, qvàm nun-
qvàm non is venerabitur, extitit humanitas, qvàm et-
iam à Te, INCOMPARABILIS PÖLNIZI, ea inpri-
mis ad me redundavit gratia, ut Tibi, ceu Luna Soli,
perpetuò devinctus maneam. Eqvidem fateor, leve
adhuc, qvòd VOBIS offero, debitæ devotionis esse do-



documentum; Verùm, ubi svadente ita temporis ratione, mihi, præter hanc, nulla alia jam obseqvendi occasio relicta, idcirco majorem desiderii, qvàm ipsius rei, VOS habituros esse rationem, qvàm maximè confido. Idq; est, VIRI SUMMI, qvòd submisissis nunc exoro precibus, velitis hoc qvare qvare observantiæ *παιδείας* æqvi boniq; consulere, cum primis levidensis hujus oppellæ & Palladium & Dii, qvi reverà estis, Tutelares existere, insimulq; ulteriori VESTRO patrocínio me haud dedignari. Ego omne vicissim tempus omnemq; horam, qvâ & obseqvii & observantiæ argumentis insignem hanc benevolentiam valeam demereri, avidissimè exosculabor. Prout jam DEUM Optimum Maximum supplex veneror, velit VESTRAS PERILLUSTRES & GENEROSISSIMAS DIGNITATES, cum in proprium atqve PERILLUSTRIUM FAMILIARIUM, tum in primis in Patriæ decus & ornamentum, tanqvam fulgentissima sidera in perpetuo splendore & fulgore qvàm clementissimè conservare. Valete, VIRI GRATIOSISSIMI, eiq; favere haud dedignamini, qvi erit

*SPLENDIDISSIMARUM VESTRARUM VIRTUTUM NOMINUMQ;
PERILLUSTRIUM*

Dab. Altdorffi Nor.
d. VIII. Cal.
Decembr.
Anno
M DC XCII.

Officiosissimus & obseqviosissimus
Cliens

JOHANN. GODOFRED. Engelschall.

PRÆFATIO.



*Eractis divinâ gratiâ consuetis Juris exami-
nibus, præ cæteris omnibus, ex indul-
gentiâ MAGNIFICI ICTORUM ALT-
DORFINORUM ORDINIS, de Dispu-
tatione, quæ communiter Inauguralis audit,
fui sollicitus. Et quamvis fateri necesse ha-*

*beam, in conscribendis talismodi Dissertationibus ut plurimum
thema aliquod singulare, crambengq; bis coctam haud redolens
solere eligi, atq; inficias ire nequeam, præsentem materiam à
VIRO EXCELLENTISSIMO, DOMINO FRIDERICO
GEISLERO, Phil. & J. U. D. ac P. P. quondam Li-
psiensis, ante aliquot lustra sub nomine Dissertationis, junctâ
aliâ de Anonymis Scriptoribus, fuisse pertractatam; Atta-
men, cum, secundum illud $\pi\lambda\upsilon\theta\epsilon\rho\iota\kappa\eta\tau\eta\varsigma$, nihil serè tam accuratè
scriptum dictumve sit, cui adhuc aliquid non possit addi, & præ-
terea Parentum desideria hâc in parte pro sanctiori lege mihi
sint habenda; Idcirco nemo, ut spero, vitio mihi vertet, quod
de novo illam ipsam materiam ventilare animum induxerim,
inprimis quum Opera laudatissimi GEISLERI tantum circa
analysin textûs occupetur; Præsens autem labor, præmissâ tex-
tus breviori enodatione, simul in causas, vel, ut ita loquar, vi-
scera illius omni, quâ potest, brevitate, sit inquisiturus.*

DEUS annuat ceptis, omniâq; fausta

ac salutaria esse jubeat!

CAPUT I.

Exhibens brevem textus analysin, tam quoad partes externas, quam internas.

Juvat hic, antequam ad analysin nos accingamus, ipsum textum, quantum, quantum est, apponere, qui quoad verba ita se se habet:

*Imp. Diocl. & Maxim. AA.
& CC. Juliano.*

Sicut in initio nominis, cognominis, prænominis recognoscendi singulos impositio libera est privatis: ita eorum mutatio innocentibus periculosa non est. Mutare itaq; nomen, vel prænomen, sive cognomen sine aliqua fraude licito jure, si liber es, secundum ea, quæ sæpè statuta sunt, minimè prohiberis: nullo ex hoc præjudicio futuro. S. 15. Kalend. Jan. AA. Consf.

I. Textu hoc præmissa varia & quidem circa *Partes externas* se se nobis sistunt prænotanda, inprimis autem *Liber*, *Titulus* ejusq; *coherentia* cum reliquis, itemq; *Inscriptio* & *Subscriptio* præ cæteris evolutionem merentur.

II. *Liber*, in quo hic textus continetur, est *liber IX. in Codice repet. prælectionis* & quidem *titulus* in ordine XXV. Qui liber jure quoque vocari potest *terribilis*, *arg. const. Tanta. de Confirmat. Digest. §. 2.* Agitur enim in illo de delictis publicis, quæ propter delicti ac poenæ atrocitatem tum delinquentibus, tum etiam aliis terrorem injiciunt. Adeoq; etiam de *Crimine Falsi*, quod committitur vel quoad statum personæ, vel in testamentis, vel in monetâ, vel etiam *in nomine*. Hinc præsens titulus, cujus *connexio* cum cæteris exinde fati liquet.

III. In-

III. *Inscriptionem* quod attinet, illa & *Rescribentes & rescriptum Accipientem* in se continet. Priores sunt *DIOCLETIANVS & MAXIMIANVS, AVGVSTI & CONSVLES*. De quorum vitâ rebusq; gestis multa hic diserere supervacaneum puto, cum hæc omnia ex *Historicis & quidem in specie post M. Aurelium Victorem de Cesaribus cap. 39. Eutropium lib. 9. ex Matth. Theatr. Hist. sub vitâ horum Imperatorum*, quàm dilucidissimè constent. Maximè sub hisce Imperatoribus dirisima omnium persecutio in Christianos notatu digna est, quippe quæ per integrum decennium duravit, ita, ut reliquæ novem persecuciones sub (1) *Nerone*, (2) *Domitiano*, (3) *Traiano*, (4) *Adriano*, (5) *M. Antonio*, (6) *Severo*, (7) *Maximino*, (8) *Decio*, (9) *Valeiano*, lusus & jocus præ hæc fuerint. *Claus. in delinea. histor. p. 51.* Ferunt enim *Nicomedia* in templo viginti millia crematorum, triginta millia diebus septendecim absumptorum & per omnes orbis partes excarnificatorum Christianorum, teste *Osiandro H. E. cent. 4. lib. 1. cap. 7. & Orosio lib. 7. cap. 25. itemq; Sulpit. Severo lib. 2. sacr. histor. ubi sequens notabilis occurrit locus: Diocletiano & Maximiano imperantibus acerbissima persecutio exorta, quæ per decem continuos annos plebem Dei depopulata est, quâ tempestate omnis ferè sacro martyrum cruore orbis infectus est; quippe certatim gloriosa in certamina ruebatur, multoq; avidius tum martyria gloriosis mortibus querebantur, quàm nunc episcopatus pravis ambitionibus appetuntur. Nullis unquam magis bellis mundus exhaustus est, neq; majori unquam triumpho vicimus, quàm cum decem annorum fragibus vinci non potuimus. Tantum ille. Quæ plenius explicant Orosius lib. 7. Lactantius, qui sub Diocletiano vixit, lib. 5. Div. Inst. cap. 11. & Eusebius, Hist. Eccl. lib. 8. cap. 11. ubi persecutionis hujus ultimæ causas indagat. Qui autem in specie martyrii coronam nacti sunt, id videre est apud Euseb. Petr. de Natal. Baronium, Osiandrum, & alios quàm plurimos Historicos. Cæterùm quare *Diocletianus Maximianum A. C. 285. sibi socium Imperii associaverit, & an ita secutâ hæc conjunctione Monarchia apud Romanos remanserit?* de eo vide, si lubet, jam allegat. *Matthiam nec non Kippingium, in Inst. Polit. lib. 1. cap. 13. §. 4. atque Jacobum Gothofr. in Prolegom. ad Cod. Theodos. cap. 8. ubi moris fuisse dicit, ut, cum plures eodem tempore, divisim quamlibet Imperii partibus, imperarent, atq; adeo quamlibet ab uno tantùm Imperatore reverè scripta lex esset, ex æquo tamen omnium nomina præferret. Quomodo etiam**

in operibus publicis omnium Imperatorum nomina inscripta, cum tamen opis ab uno tantum positum esset. Rescriptum accipiens est Julianus. Quis autem hic fuerit, non adeo liquet. Neq; etiam è re erit, ut tam exactam hujus rei habeamus notitiam.

IV. Tandem *Subscriptio* his verbis facta est: *S. 15. Kalend. Jan. AA. CC. i. e. Scriptum 15. Kalendarum Januarii i. e. 18. Decembr. Augustis Consulibus. Hic neq; locus, neq; annus urbis conditæ, neq; deniq; Consulatus numerus, prout potissimum in cæteris Rescriptis observamus, exprimitur. Ex Fastis Consularibus autem colligere licet, non computato Anno, quo post A. V. C. 1039. & natum Christum An. 289. sub M. Aurelio Caro Casare, ambo Consules erant, Diocletianum ipsum, postquam Imperium adeptus fuisset, An. V. C. 1040. post N. C. 290. & sequenti Anno in Consortium Regni Herculium Maximianum adscivisset, Consulatum tenuisse cum Maximiano An. V. C. 1042. post N. C. 292. Anno Imperii 3. iterum An. V. C. 1045. à N. C. 295. Anno Imperii 6. dein An. V. C. 1051. à N. C. 301. Anno Imperii 12. porro An. V. C. 1055. à N. C. 305. Anno Imperii 16. ultimo An. V. C. 1056. à N. C. 306. Anno Imperii 17. uti Cuspinianus in *Comm. ad Aurelii Cassiodori COSS. locis indicatis* docet, & deducit. Quinam autem annus hic debeat intelligi, cum doctis ignoramus. Forstani & hæc nosse parum juvabit.*

V. Potius explicatione hæc externarum partium relicta ad *Internarum* tendimus explanationem, ubi operæ pretium duco, ante omnia difficiliorum vocabulorum explicationem præmittere. Equidem inter ea maximè conspicua sunt, *Nomen, Cognomen, Prænomen*. Verùm cum de his ipsis in *Capite subsequenti* sub *Obiecto* prolixius acturi simus, hinc explicationem illorum hic studio omitimus. Vocabulum *recognoscendi* idem h. l. est ac verbum simplex cognoscendi. Propriè autem denotat denuò cognoscere, *aufs neue wieder kennen*. Cicer. *lib. 1. Tuscul. p. m. 160.* in verbis: *Se non tam illa discere, quam reminiscendo recognoscere*. Hinc etiam notæ sunt locutiones: *Feudum recognoscere*, i. e. beneficii feudalis autorem agnoscere, eiq; illud acceptum ferre, eoque nomine fidem illi & obsequium referre. 2. *Feud. 17.* Calv. *Lex. Jurid.* sub voce: *Recognoscere*. It. *Instrumenta seu Documenta recognoscere*, i. e. approbare & confiteri, illa documenta esse vera, & non falsa. Vid. *l. 5. fam. ercise. l. 56. pr. ff. de P. S. l. 1. §. 8. l. 15. §. 3. ff. ad L. Cornel. de Fals. Carpz. Proc.*

Proc. Jur. tit. 14. art. 8. num. 79. Swend. *ad Proc. Fibig. pag. 243. seq. Innocens h. l. est*, qui secundum Glossam hujus loci non fraudulenter facit, sed est expers criminis scelerisq; purus. *Præjudicium* potissimum in Jure & à Dd. in *quadruplici* significatu accipitur.

(1) Sumitur pro sententia sive judicio à Superioribus lato, quod affert inferioribus deinde Magistratibus judicaturis exemplum, quod sequantur in pari causâ. Gloss. & Dd. in *l. nemo. C. de Sent.* *Interl. Zas. in rubr. ff. de Except. n. 6.* Quibus stylo Cameræ affinia sunt *Præjudicia Cameralia*, quæ à nonnullis *Observationes Camerales*, item *Res in Camerâ judicate* indigantur. Cujusmodi collegere Gailius, Mynfingerus, Gylmannus, Schwannmannus, Wilhelmus Scipio, & alii. Hinc *præjudicium allegare*, est judici ostendere, hunc vel illum casum judicando antehac ita decisum esse, & idcirco etiam præsentem casum, qui casui prius deciso per omnia similis, sic decidi oportere. Jac. Blum. *Proc. Camer. tit. 2. num. 24.*

(2) Quandoq; per præjudicium intelligitur causa, seu quæstio controversa, de quâ prius cognoscendum, itatuendum decernendumq; est, priusquam de alio negotio quaratur, ut ita præjudicium in hoc sensu sit *quasi ante judicium*, sive *prius judicandum*, quàm de alio iudicium suscipiatur. Calv. *alleg. loc. sub voc. Præjudicium.* Manz. *ad §. 13. Inst. de action.* (3) significat exceptionem talem, quâ reus actionem ita removet, ut afferat per actionem ab adversario institutam præjudicium fieri principaliori actioni. *L. 16. 17. 18. 19. 21. de except. præscript. & præjud. Wissenb. ad tit. ff. de except. Schneidw. ad §. 13. J. de action. n. 5.* Eckolt. *ad ff. tit. de except. n. 26.* (4) Deniq; ut hoc loco, denotat damnum, injuriam, detrimentum, læsionem, incommodum. Hoc sensu dicere solemus, *quod privilegia Principis intelligantur sine præjudicio tertii*, l. 2. §. 10. *§. 16. ff. ne quid in loc. sacr. l. 3. C. de Silent. & Decur. it. Principem non posse illegitimum legitimize in præjudicium legitimorum*, quo de Mynf. cent. 1. obs. 53. *it. rem inter alios actam aliis non præjudicare*, tot. tit. C. *res inter alios acta* &c.

VI. Missis vocabulorum scrutiniis ad ipsa legis contenta progressum facio. Summa itaq; totius legis in eo consistit, *quod mutatio nominis haut fraudulenta libero homini omni jure sit permessa*, prout hanc summam non incongruè ad hunc locum annotavit Salicetus & Baldus h. l. Hæcq; propositio per duplicem stabilitur rationem, partim cur ita mutatio sit licita, partim verò cur nomina sint inven-

inventa. Idcirco si accuratius hanc legem pensitemus, in tres partes eam dividere necessarium habebimus. Prima pars *positivè* tradit: *mutationem nominis non esse periculosam*, atque simul *applicativè*: *mutare itaq; nomen vel prænomen sive cognomen secundum ea, quæ sæpè statuta sunt, minimè prohiberis, nullo ex hoc præjudicio futuro*. Altera pars *ethiologicè* tum consequentiam ipsius legis, tum causam respectu originis & introductionis nominum reddit. Scilicet *quia ab initio nominis, cognominis, prænominis impositio libera est*, & ob id inventa, ut per eam *homines singuli recognoscantur*. Tertia pars denique declarat *restrictivè*: nomen mutaturum debere esse *liberum* idq; *sine fraude facere*. Quæ omnia hoc in loco uberius quidem secundum indolem justæ textuum ἀναλύσεως per rationes dubitandi & decidendi possent explicari. Quoniam vero in sequenti capite illud ipsum in effectum deducendi longè commodior sese offeret occasio; Hinc absque ulterioribus ambagibus statim ad alteram Dissertationis nostræ partem & quidem ad caput in ordine secundum transgredimur.

CAPUT II.

Continens hujus materia Definitionem nominalem, realem, Divisionem, Causam Efficientem, Subjectum & Objectum.

I.

Cum secundum Ulpianum *in l. 1. pr. ff. de Reb. cred.* è re sit, prorsusquam ad verborum interpretationem perveniamus, pauca de significatione ipsius tituli referre: Idcirco & nostrum erit, in presenti hanc legem methodi servare, atque, *Definitionis nominalis* loco, Rubricæ explanationi paululum immorari.

II. Vocabulum *justum* hic accipimus in sensu negante, pro eo, quod juri non repugnat, sed ex ratione ejus licitum est, atque permissum, ita, ut citra injuriam alterius fieri possit. Jus enim, unde *justum* denominatur, hoc loco non significat *justum imperantis*, sive legem, sed qualitatem moralem personæ competentem ad aliquid justè habendum, vel agendum, doc. Grot. *de Jur. B. & P. l. 1. c. 1. n. 4.* Reliquæ rubricæ voces *mutationis* nempe & *nominis* hoc loco non *concretivè*, sed *abstractivè*, ut Logici loqui amant, sunt intelli-

telligendæ, ita ut unum constituent conceptum, quem Græci per *παρὸν ὀνομαστικῶν* haud inconcinne exprimunt.

III. Quod ad primum *Mutationis* nomen attinet, labor certè inutilis erit, explicationi istius longius inhaerere, cum nec pueris in scholis incognitum sit, illud à verbo satis latino *mutare* descendere; quod ipsum tamen varios in jure nostro recipit significatus, qui commodè in *improprios* & *proprios* distingui possunt. *Improprie* sive *analogicè* (α) idem, quod perdere vel amittere significat, e. g. *statum mutare*, in l. 9. §. 4. ff. de minor. (β) idem ac corumpi denotat, uti in l. 24. C. de administ. tut. (γ) hæc phrasis: *non mutat*, idem est, quod non movet, non obest, non refert, non ad rem facit, uti patet ex l. 52. §. 2. ff. de Fidejuss. l. 11. ff. Usufruct. quem. cav. l. 3. §. ult. ff. de Pecul. *Proprie* deinde si vox *mutare* accipitur, nihil aliud importat, quàm statum rei convertere, alterare, variare, ut vel desinat aliquid, vel aliud fiat, vel idem manens sit sub alio accidente, quod accidit in mutatione actionis l. 3. C. de edend. mutatione judicii, sive judicium, l. 76. ff. de jud. & denique in nostrâ *mutatione nominis*. Huc quoque spectat l. 27. C. de Testament. & arg. ex l. 32. §. fin. C. de appellat. Unde satis notum emergit axioma Juridicum: *quod non mutatur, stare permittendum est*. Plura hæc de re qui desiderat, adeat Rudolph. Goelen. *Lexic. Philosoph.* Joh. Calvin. Matth. & Martini *Lexic. Jurid.* sub verbis *mutare*, *mutatio*.

IV. Tendimus jam ad alteram vocem, *Nomen* scilicet, cuius varias passim videmus derivationes. Zafius ad l. 4. de leg. 1. n. 5. illud à *notando*, ut scilicet res cognoscantur & discernantur, quæ alias à se cognosci non possent. l. 10. C. de ingen. manumiss. Diomed. lib. 1. *Grammat.* §. *Isid.* lib. 1. c. 6. à *notamen*, quod unamquamque rem monstrat ac notet, itemq; Perottus §. Curtius 1. *conject.* 26. à *nosco*, quod per id, quicquid nominamus, agnoscatur, deducunt. Festus lib. 12. à *novimen*, quod notitiam faciat, dictum esse putat, quem ad vocis tantum sonum alluisse putat Robert. 1. *sent.* 16. *Verosimilius est*, (sunt verba Francisci Connani in *Comment. Jur. Civil.* lib. 2. cap. 11.) hoc vocabulum sumtum à Græcis, à quibus *ἔνομα* appellatur, *ἔνομα* & *ἔνομα*, i. e. lege vel consuetudine, quoniam usu constant nominum appellationes &c. Quænam inter has derivationes sit præferenda, cuilibet pensitandum relinquimus, quam quisq; sibi ut optimam elegerit, nobis perinde erit. Potius *Etymologiâ* relictâ majoris declarationis ergo *Homonymiam* hujus vocis rimemur, ubi statim

B

Nomen

Nomen *ἰσχυρον* esse & aliter à Grammatico, aliter à Logico, aliter à Jcto accipi & considerari deprehendimus. Inprimis autem sumitur vel *improprie*, vel *proprie*. *Improprie* itidem vox nominis multifariam accipitur, & quidem (1) pro virtutibus, meritis, &c. ex quibus olim nomina sumi & dari frequens erat. (2) Pro ipsâ celebritate, excellentiâ, amplitudine, quæ ex tantis nominibus inditis & cognominibus oriri solet. (3) Per metonymiam subjecti pro illo ipso, cui hoc nomen competit. Atque ita non tantum stylo sacro, verum etiam profano NOMEN DOMINI, NOMEN DEI ipsum Deum, Dominum significat. 1. *Corinth. 1. v. 2.* & passim in sacris. (4) Vox nomen omnem obligationem ex contractu, delicto, vel ex qualibet aliâ causâ significat, ita, ut etiam qualecunque debitum designet, l. 6. de *V. S. l. 1. ff. ad SC. Maced. l. 4. l. 17. l. 23. §. 1. de hered. vel act. vend.* Almers in *Man. Jur. sub voc. nomen*; hæcque acceptio inprimis Jctis frequens & solennis est, & forte à prisco illo, debitorum nomina in tabulas acceptorum & expensorum sive Calendaria referendi more, usu obtinuit. Hinc notæ sunt locutiones: *Nomen facere* & *nominibus contrahere obligationem*, de quibus vid. Rebhan. *Hodeg. Jur. Chart. 2. Clim. 111. p. 510.* *Proprie* sumitur iterum vel *artificialiter*, vel *populariter*. *Artificialiter* accipitur (α) à Grammatico, cui nomen est pars orationis declinabilis per numeros & casus sine temporis connotatione, & dividitur in adjectivum & substantivum, hocq; insuper in proprium & appellativum, quatenus scilicet ejus dignotio ad mutationem *παραστάτων* Grammaticorum conducit, (β) à Logico, ubi nomen est pars enunciationis, cujusque nulla pars significat separatim &c. vid. Rebhan. *Hodeg. Jur. d. l. Populariter* si vox nominis, ut hoc loco, accipitur, nihil aliud significat, quam *signum instrumentale* & *doctrinale*, denotans rem aliquam certam, cujus cognitio, quotiescunq; ejus exauditur appellatio, statim animo obfertur. Hinc Cicero lib. 1. de *Invent. nomen esse definit, quod rei datum, ex quâ illa proprie demonstratur.*

VI. Atque in hac ultimâ acceptione populari secundum Grammaticos divisio in nomina *Appellativa*, *Propria* & *Adjectiva* exorta est. Briffon. in *Lexic. Jur. sub voce Nomen*. *Appellativa* nominantur, quæ rei alicujus naturam & essentiam in communi explicant, e. g. *homo, flumen, vestis, pater, mater* &c. & dicuntur à principio mundi ab Adamo secundum naturalem cujusq; rei proprietatem, vi scientiæ à Deo infusa, fuisse imposta. Id quod ex cap. 2. Gen. clarescit,

refcit, ubi Adam cuncta animantia & univerſa volatilia cœli & omnes beſtias nominibus ſuis appellavit. Et talia nomina talesq; voces uſq; ad Noe filios durarunt, donec tandem in erectione turris Babylonica à Deo confuſio linguarum facta fuit, per quam licet varia lingua & voces fuerint introductæ, eaſdem tamen rerum proprietates, eaſdemq; qualitates ſignificarunt, quas nomina ab Adamo impoſita demonſtrarunt. *Propria* nomina unusquisque ſuis rebus particularibus ſuo arbitratu imponit, nullâ habitâ naturalis rerum proprietatis ratione, ſed ſola voluntas eſt cauſa, ob quam res particularis hoc vel illo nomine designatur. Uno nomine: *Individua* per illa denotantur, ita, ut non rei eſſentia tangatur, ſed tantum hoc Individuum ab aliis, à quibus ſpecie non eſt diſtinctum, diſterminetur. *Adjectiva* vero nomina vel à naturali & propria rei qualitate, ut à naturali albedine *res albæ* & nigredine *nigræ* nuncupantur, vel ab aliquâ accidentalitate v. g. *fundus alius Sempronianus, alius Cornelianus, alius vineatus, alius prativus* denominantur. Vid. Vacon. à Vacun. l. 4. declar. 56.

VII. His ſuppoſitis, vi l. 4. ff. de Legat. 1. cum Ulpiano ſequentem formamus regulam, ſcilicet: *Nomina rerum ſunt immutabilia, hominum autem mutabilia.* Ad priora referimus tum nomina appellativa, tum etiam adjectiva, quatenus nempe à naturali rerum qualitate vel etiam ex qualitate accidentalitate, quæ ſolâ hominis voluntate mutari non poteſt, ut in alleg. exemplis vineatus, prativus, ſumuntur. Ad poſteriora nomina propria & adjectiva, quæ ex ſolâ qualitate accidentalitate ita vocantur, pertinent. Ratio differentia in naturali rerum proprietate divinâ quadam providentia conſtituta conſiſtit, quæ immutabilis eſt, juxta §. 11. *Inſt. de Jur. Nat. Gent. & Civil. §. l. 2. §. 1. ff. de uſufr. ear. rer. que uſ. conf.* Atque hæc cum rerum vocabulorum cauſa ſit, ſequitur, quod effectus talis eſſe debeat. l. 27. *C. de liberal. cauſ. l. 7. §. 2. de Suppelleſt. leg. Gothofr. ad l. 4. ff. de Legat. 1. lit. Z. Bald. in l. f. C. ſin. cenſ. vel reliq. Anton. Natta conſil. 447. num. 16. Vol. 2. Mund. conſil. 18. n. 27. Vol. 2. Vacon. à Vacun. alleg. loc. Donellus lib. 8. cap. 4. lit. C.* Quæ tamen immutabilitas tantum ad individua, ut non pro ſingulorum arbitrio ac lubitu talismodi nomina mutari poſſint, reſtringenda, non verò ad totam quandam gentem, cujus communi conſenſu ſæpè variantur, extendenda eſt. Vacon. à Vacun. d. l. §. 6. Hillig. ad Donell. cit. loc. Rittersh. ad §. 29. I. de Legat. p. m. 309. Nec mirum etiam

est, moribus civitatis & usu rerum appellationem horum nominum sapius mutari posse. Siquidem, quod vulgo dicitur, eadem est ratio nominum, quæ nummorum, qui usu valent & publicè mutari possunt. Eleganter Horat. *de art. Poët. vers. 68. ibi:*

-- -- -- Mortalia facta peribunt :
Nedum sermonum stet bonos, & gratia vivax,
Multa renascentur, quæ jam cecidere: cadentq;
Quæ nunc sunt in honore vocabula, si volet usus,
Quem penes arbitrium est, & jus, & norma loquendi.

Vid. Rebhan *Hodeget. Jur. alleg. loc.* In nominibus verò hominum, qualia diximus esse nomina propria & adjectiva ex qualitate aliquâ accidenti dicta, cum in illis sit causa hominum voluntas, tanquam res maximè mutabilis, sec. l. 4. ff. *de adim. legat. l. 32. §. 2. & 3. ff. de donat. int. vir & uxor.* sequitur & effectum talem esse, nimirum posse contingere illorum mutationem ex singulorum arbitrio. Conf. b. l. un. C. *de mut. nom. d. l. 4. ff. de legat. 1. l. 10. C. de ing. manumiss.* Donell. d. l. & Vacon. à Vacunà n. 5. itemq; eleganter Vinnius *ad §. 29. Inst. de legat. n. 3.* De quibus nominibus propriis eorundemq; mutatione, in quantum scilicet ea permitta & consequenter prohibita sit, nobis tantum in præsentî Dissertatione sermo est. Quamobrem absque ulteriori ambage, sepositâ *Definitione*, vel potiùs descriptione nominali, sic dictam *realem* aggredimur.

VIII. Est autem nominis mutatio nihil aliud, quàm nominis novi à libero homine facta assumptio, vel est nominis hæcenus usitati à libero homine facta variatio. Præmissâ sic Definitione reali, jubente ita methodi ratione, ad *Divisionem* Nos accingimus.

IX. Dividimus autem hanc nostram mutationem nominis (1) cum Beckm. *in Notit. Dignit. Illustr. Dissert. 5. c. 2. in publicam*, quæ à personis publicis, & *privatam*, quæ à privatis efficitur. (2) in eam, quæ fit *bonâ fide & sine fraude*, & *quæ talis non est*, sed tendit in *alterius fraudem*, vi l. un. C. *de mut. nom.* quarum prior est *licita*, posterior verò *illicita*, iterumque duobus fit modis, prout in *cap. 3. sub Forma* demonstrabimus. (3) in *totalem*, quâ singula nomina, veluti nomen, prænomen, cognomen & agnomen, & *partialem*, ubi tantummodò unum, vel duo, & sic porro, ex illis mutantur, *arg. l. nostræ un. C. de mut. nom.* vel etiam pristino nomini novum aliquod

aliquod additur. Gvil. Benedic. in cap. Raynut. in verb. Raynutius: de clera. n. 47. § 48. de testament.

X. Divisionem excipit *Causa Efficiens*, quæ est legis diverso respectu permissio ac prohibitio, idq; tum ex lege jam alleg. ant. tum etiam ex l. 13. ff. ad L. Cornel. de fals. patescit.

XI. *Subiectum* constituit homo liber, sive sit Clericus sive Laicus, sive nobilis sive ignobilis, & in genere omnis ille, qui nec prohibetur, nec impeditur. *Probibentur* autem *Servi*, qui nomina sibi mutare non possunt, ita Bal. & Ang. ad d. l. un. C. de mut. nom. cum hæc ipsa lex tantum de liberis loquatur, quibus servi per jura notoria contradistinguuntur. Felin. in proæm. Decretal. ad verba Greg. Episcop. n. 37. Menoch. de arbitr. Jud. Quæst. lib. 2. cas. 318. n. 18. Tuld. ad l. alleg. C. de mut. nomin. Salicet. ad eand. Præterea præsumitur in servo nomen sibi mutaturo fraus, per d. l. 13. ff. ad L. Corn. de fals. § Gloss. ad l. un. C. de mut. nom. cum mutatio planè ad Dominum, cujus & est impositio, spectet. Hillig ad Donell. lib. 2. cap. 15. lit. f. Deinde etiam Domino maximè interest, ne fiat ejusmodi mutatio, quoniam eâ factâ servum fugientem haud facillè reperire poterit, prout annotavit Bald. in proæm. C. n. 3. Deniq; metuendum est, ne servi sibi eligant nomina præclarorum virorum, virtute & monumentis consignata. Notabilis hæc in re apud Aul. Gell. lib. 9. cap. 2. occurrit locus, ubi refert: *Majores Athenienses nomina Juvenum fortissimorum Harmodii & Aristogitonis, qui libertatis recuperandæ gratia Hippium Tyrannum interficere adorti erant, ne unquam servis indere liceret, decreto publico sanxissè; quoniam nefas duxerunt, nomina patriæ libertati devota, servili contagio pollui. Impediuntur* certæ quædam familiæ, quibus nomina baptismalia seu prænomina quædam adeò sunt peculiariora, ut ab illis ex familia istâ oriundi recedere nequeant. Præ cæteris exempli loco nobis sunt Illustrissimi Comites Rutheni, qui omnes & singuli Henrici nomine insigniri solent, ita quidem, ut quia hodiè duplex linea senior ac junior floret, vocentur Henrici Seniores & Juniores, adjunctis nominibus *des ersten/ andern* &c. Dietherrus in additionibus ad Besold. Thesaur. Pract. sub voc. *Namen/ Zunamen*. Hujus impositionis duplicem proferre solent rationem, primam, quod, in memoriam collatæ ab Henrico Aucupe Dominis de Plawen Advocatiæ S. R. Imperii, Henrici nomen omnibus & singulis ex gente istâ oriundis esse deberit

commune; alteram, quod Bertha Tyroleasis, Heinrici VI. Imperat. confanguinea, Heinriciq; Divitis Dn. à Plawen uxor à marito suo precibus evicerit, ut in memoriam hujus confanguinitatis omnes quatuor filii ex se nati Heinrici nomine insignirentur. Vid. *Generos. Dn. Im-Hoff. in S. R. Imper. Proc. Notit. lib. 6. cap. 14. §. 2. Sc.* Excellentiss. DN. MOLLER. in *Disputat. de fatalibus nominibus person. §. 5.* Quod porro bey dem Adelicchen Geschlecht der Herrn Bünau receptum sit, daß in demselben nur drey Namen gebräuchlich/ als *Rudolph/ Günther und Heinrich* / testantur Limm. in *Jur. Publ. tom. 1. Addit. ad lib. 4. c. 7.* Dietherr. in *Addit. Befold. Thef. Pract. sub voce: Namen / Zunamen.*

XII. Sic itaque brevibus consideravimus Subjectum, nunc etiam brevitate *Objectum*, seu *materiam Objectivam*, perlustrabimus. Versatur autem illa circa *Nomina*, eaq; , ut in præcedentibus nominimus, *Propria*. Horum autem Nominum propriorum communiter quatuor constituuntur species, *Prænomen* scilicet, *Nomen*, *Cognomen* & *Agnomen*, quas species Græci *χρηματισμὸν, ὄνομα, πατρωνομασίαν, πατρωνομασίαν* vocant, per §. 29. *J. de leg. l. 4. C. de Testament.* & ad eam Gothof. in *not. sub lit. S.* quamvis in *l. nostrâ unicâ* tantum trium nominum fiat mentio. Hasq; denominationes quàm maximè apud Romanos viguisse, apud quos pluribus nominibus nuncupari honestum fuit, tam notum est, quàm quod notissimum, demonstr. Pichard. ad §. 29. *J. de Legat.* ibique *autor. alleg.* Hinc & duo, ut: *Numa Pompilius, Tullus Hostilius, Tarquinius Superbus Sc.* teste Flor. *lib. 1. histor. c. 2. seq. & tria, v. g. Marcus Tullius Cicero*, secundum illud *Juvenalis Sat. 5. v. 128.*

-- tanquam habeas tria nomina Sc.
tria nomina Nobiliorum.

& denique quatuor, ut: *Publius Cornelius Scipio Africanus*, *Ingenuos* habuisse nomina apud *Historicos* passim videre licet. Vid. *Valer. Max. l. 10. Epit. de Nomin.* *Lips. Traët. de nomin. Roman. in Proœm. Rebhan Hodeg. Jur. chart. 2. clim. 3. §. 59.* Ut autem quæque harum specierum eò melius cognoscatur, ideoq; brevem singularum in præsentî addamus declarationem.

XIII. *Prænomen* erat nomen singulis peculiare & proprium, ut: *Marcus, Lucius, Paulus, Publius*, & *Theophilus* in §. 29. *J. de legat.* hoc *κύριον ὄνομα* vocat, eò quod *Nomini* in specie, sic dicto

cto five Gentilitio præponeretur, atque eodem fratres, hic & ille, ad quem pertinebat, in eadem familiâ, à se invicem caterisq; Gentilibus fuerint distincti, quo de Andr. Alciat. *lib. 4. dispunct. c. 1.* Pichard. *cit. loc.* Vinnius *ad §. 29. J. de legat. Gothofr. ad l. 4. C. de Test. lit. s.* Calvin. in *Lex. Jurid. itemq; Hoffm. in Lex. univers. sub voce nomen, prænomen.* Rebhan *Hodeg. Jur. alleg. loc.* Befold. in *Thef. Pract. sub voce Nomen.* ubi & infimul ex Jac. Sirmond. *in notis ad C. Solium Apoll. Sidonium in præfatione,* quod circa proprium Nomen aliud ante, aliud autem post everfam Rempublicam Romanam observatum fuerit, adducit. Caterùm Prænomen hoc nemini ante diem togæ virilis sumtæ (de quâ Rosin. *lib. 5. Antiq. Roman. c. 32.*) impositum fuisse, testantur Valer. Max. *d. libr. 10. Epitom. Lipl. d. l. c. 1.* qui posterior inibi insuper tradit, solenne fuisse, ut natu majores semper Prænomen patris assumerent, Avi verò & Patruorum secundo geniti & ulteriores; Cui tamen asserto non ita simpliciter subscribere possumus, hoc quidem largientes, ut plurimum filii cum patribus & hæc fuisse communia, *arg. l. 50. ff. ad Scf. Trebell. l. 29. ff. de manum. test. l. fin. ff. de Hered. insit.* Sic & Fulgentii Episcopi nomina fuerunt: *Fabius Claudius Gordianus Fulgentius,* ex quibus Claudius Patri, Gordianus avo proprium nomen fuerat. Et Symmachi Oratoris filii nomina fuere: *Q. Flavianus Memmius Symmachus,* ex quibus Flaviani cognomen à patruo, Memmii ab avo paterno, Memmio Orfito sortitus est, Jac. Sirmond. *alleg. loc.* Ast multos quoque fuisse filios, qui diversissima à Parentibus habuerunt prænomina, haud negari potest, *sec. Alciat. alleg. loc. l. 4. c. 1.* Illud vulgare est, prænomina, ut vulgò notiora, communius literis tantum initialibus fuisse designata, e. g. *P. Cornelius, M. Tullius.* Cui addendum, Prænomina si quæ foeminis fuere data, *Caja, Lucia, Martia* &c. inverfis literis solita fuisse scribi sic: *Q. T. M.* postea & hæc obsolevisse, diciq; coepisse, *Major, Minor,* it. *Prima, Secunda, Tertia.* Hoffm. *in d. Lex. univers.* Moribus nostris æquipollet huic Prænomini Nomen Proprium, quod nobis imponitur, cum Sacramento Baptismi initiamur & in ecclesiam recipimur, quod pariter gentis cujusque nomini solet præponi. v. g. *Paulus, Casparus, Heinrichus, Gothofredus* &c. *Anna, Maria, Sabina* &c. Vinn. *alleg. loc.* Rebhan. *Hodeg. Jur. eod. Gothofr. ad d. l. 4. C. de Testam. lit. s.*

XIV. *Nomen* in specie illud dixere, quod familia originem five Gentem declarabat, magisq; hanc ab alia, quam personam unam ab alterâ distinguebat. Hinc omnes, qui ex eâdem Gente erant, eodem nomine appellabantur, v. g. Qui ex gente *Valeria*, omnes *Valerii*, qui ex gente *Cornelia*, omnes *Cornelii* nominabantur. Unde etiam *Ἀσφραῖος*, Gentilitium, *παιδὸς ἑσπερίου* vocatum: perpetuum penè erat in aliquâ gente, statimq; Prænomen sequebatur, ut in exemplo: *Publius Cornelius Scipio* &c. manifestum datur. Vinn. *omnesq; alii autores sub §. præced. alleg.* Atque hoc ipsum nomen factâ solenni lustratione recens natis pueris nonnò, fœmellis octavo demum à nativitatis die imponebatur, qui exinde *Lustricus*, it. *Nominalis* seu *Nominalia* appellatus. Vid. Plutarch. in *Quest. Rom. quest. 102.* Tertull. *lib. de Idol. cap. 16.* ubi *Nominalium* solennitatis meminit, Macrobi. *lib. 1. Satur. c. 16.* Rosin. in *Antiq. Rom. cap. 19 §. 2.* Rebhan. *d. loc.* Petr. Gregor. *Thol. Synt. Jur. l. 36. c. 4. n. 1.* Lips. *de Nomin. Rom. c. 1.* atq; Carol. du Fresnoy in *Gloss. ad Script. med. §. inf. latin. verb. Nomen.* ubi idem fermè Græcos observasse, ex Aristotele, Aristophane & Polluce refert. Quoad usum hodiernum videtur idem fuisse, quod nobis hodiè vulgò cognomen dicitur. Ferret. *ad §. 29. J. de Legat.*

XV. *Cognomen* erat, quod nomini subjungebatur, ut discernendarum inter ipsos Gentiles familiarum, idemq; omnium, qui ejusdem familiae erant, signum esset; sic in Gente *Cornelia*, qui ex familia *Scipionum*, *Scipiones*, qui ex familia *Lentulorum* omnes *Lentuli* vocabantur. Tertium hoc nomen Plutarchus appellat in *Coriolano* & *Mario*: Theophilus *ἐπιώνυμον*, estq; *vel nunc primum partium*, aut *hereditarium*, uti videndum in exemplis *Scipionis*, *Cæsaris*, *Ciceronis* &c. ita tamen, ut & novum assumere, variisq; ex causis vetustum mutare posteris semper fas fuerit, quo factò postea illud vetustum interdum in nomen, interdum etiam agnomen transibat. Vid. Balduin. *ad §. 29. J. de R. D.* Ferret. *d. l.* Lips. *d. l.* & Gothofr. *eod. omnesq; alii autores, quos hæcenus hanc in rem adduximus.* In primis evolvendum erit Calvin. *Lex. Jur.* sub voce *nomen*, *præ-nomen*, ubi dissentientium opiniones solidè refutantur.

XVI. Quoniam autem aliquando contingebat, ut ei, qui tria nomina habebat, propter aliquem eventum quartum nomen & sic alterum cognomen adderetur, ad primi cognominis differentiam proprio vocabulo illud *Agnomen* dixere. Est autem *Agnomen* cogno-

cognominis quædam quasi species, quæ tamen non omnibus erat communis. Assumebatur extrinsecus vel à re egregiè gestâ, vel à facinore insigni, vel etiam à casu, qualia sunt Scipio *Africanus*, *Numentinus*, à victoriis *Caligula*, *Publicola* &c. Sic & apud Florum l. 2. c. 6. n. 27. Fabius *Cunctator Imperiij*, scutum vocatus est. Conferantur Autores, ad quos sub §. 13. provocavimus, nempe Vinn. Alciat. Rebhan, Pichard. Gothofr. Lipf. Briffon. aliq; &c. præprimis Theophil. ad cit. §. 29. Putat hîc quidem Anton. August. 3. emend. 8. agnomen hoc nec reperiri, nec esse necessarium. Verùm maximè hîc labitur. Haud equidem negandum est, non adeò frequentem ejus fuisse usum, atque hinc in Jure & apud Historicos, Poëtasq; non ita sæpius occurrere, vel maximè propterea, quod cum cognomine confunderetur, ac quasi, prout diximus, ejus species haberetur; attamen ex eo non statim dicendum, hanc nominis speciem planè veteribus fuisse incognitam, aut à Grammaticis demum confictam, minus, eandem ex d. §. 29. J. de Legat. l. 4. C. de Testament. planè esse expungendam, refragante non tantùm plerorumq; Exemplarium lectione, verùm etiam ipsâ, quæ subest, rei veritate. Ferret. d. l. Rebhan alleg. loc. aliq; Autores jamjam citati, quantumvis eandem nec Theophilus agnoscat. Et Pausanias quoque, scriptor probatissimus, in Achaicis ita scribit: Τότε δὲ δόξα ἐδόξα ἀθηναίοις στρατίων τε καὶ ἡγεμόνα Ἀτίλιον, τῆτο γὰρ εἰ τῶν ὀνομάτων λεῖ τὸ ἐκδηλότατον, ἐπὶ καλεῖνται γὰρ ἐπαρτέρον οἱ Ῥωμαῖοι ὡς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ τρεῖς ὁποῦται ὀνόματα, καὶ ἴσθι πολέων ὀνόματα ἐκάστω τῆνται. Tunc autem mittunt Atheniensibus exercitum & ducem Attilium, hoc enim illi erat aliorum nominum clarissimum, quoniam non vocantur à patribus Romani, sicut Græci, sed aliquando tria, aliquando pauciora, aliquando plura nomina cuilibet imponuntur. Ergò præter tertium nomen & quartum quoq; fuit, quos multos quoque habuisse legimus, ut in exemplo jam dato: *Publius Cornelius Scipio Africanus*, it. *Marcus Licinius Crassus Dives*, *Marcus Portius Cato Sapiens*, *Quintus Fabius Maximus Allobrox*; *Lucius Cornelius Scipio Asiaticus* &c. Vinn. sapiens alleg. loc. & Calv. in Lex. Jur. Hodie postquam nomina cujusque Gentis per cognomina efferuntur, propter nomina noviter adjecta, agnomina quoque haud infrequentia esse solent, prout infra cap. 3. §. 13. caus. VII. plura indigitabunt exempla. Tantùm de hisce speciebus.

C

XVII. Quod

XVII. Quod superest, cognationem quandam cum hâc nostra materiâ habet & illud, si quis se pro Nobili, Doctore, Notario, Studiofo & simili gerat, itemq; si quis aliena sibi adscribat insignia. Vid. Carpz. p. 2. Q. 93. n. 36. & *Autores omnes ibidem allegati*, quâ de re in *cap. subsequenti* & quidem §. 16. plura differere nobis animus est. Sequitur jam

CAPUT III.

Exhibens Formam, Effectum & Contraria.

I.

POSTquam à nobis in Capite præcedenti §. 9. divisio proposita fuit in mutationem nominis, quæ fit sine fraude, & quæ talis non est, sed tendit in alterius fraudem, ita, ut prior pro licitâ, posterior autem pro illicitâ non immeritò habeatur; Idcirco & duplex jam observanda erit *Forma*, tum scilicet *licitæ*, tum *prohibitæ* mutationis nominum. Consistit autem licita hæc nominis mutatio in *novi cujuscunq; nominis assumptione bonâ fide & absq; alterius læsione facta*, vi *l. nostræ un. C. de mut. nom.* Nomina quippe vigore ejusdem legis tantùm ad recognoscendum singulos ab initio ex arbitrio imponuntur, *junct. l. 10. C. de Ing. manumiss. & §. 29. J. de Legat. l. 32. ff. de V. O. l. 7. C. de Legat. Anton. Pichard. ad §. 29. J. de Legat. Menoch. de arbitr. Jud. Q. cas. 318. n. 2. Greg. Tholos. Synt. Jur. lib. 36. cap. 4. n. 1. Brunn. ad l. nostr. un. C. de mut. nom. Carpz. p. 2. Quest. 93. n. 33.* Atque hinc vitiosum planè est, intendere controversiam propter nominis mutationem. *Cic. lib. 2. ad Herenn. §. 42.* Illud tamen haud ita simpliciter concedendum esse arbitror, ut quis inter Christianos nomen in baptismo inditum propriâ sibi mutet autoritate, cum secundum Montacuc. *de Orig. Eccles. rom. 1. p. 1.* nomen talismodi baptismale abjiciens baptismum irritum fecisse, eidemq; abrenunciasse quasi videatur. Plures pro negativâ adducit rationes Darnhawer. in *Mysteriosoph. p. 252.*
 & 253.

§ 253. Videat. de hâc quaestione citatus Dn. Moller. *diff. Dissput. de fatal. person. nomin.* §. 34. ut & consummatissimus Theologus, Domin. D. Carpov. in seinen so genannten auserlesenen *Zugend-Sprüchen*/ ubi in 38. *Zugend-Spruch* p. m. 682. hâc de mutatione ita loquitur: Was haben doch die Narren vor Ursach/ daß sie sich ihres Namens schâmen? Istis ihr Tauffname/ den sie endern/ so scheinet/ als ob sie sich ihrer Tauffe schâmeten / und mögen denn zu sehen/ daß es ihnen nicht gehe / wie jenem / der in der heiligen Tauffe den Namen Crispinus empfangen / so ihm hernach nicht anstehen wolte / und sich deswegen Christianus nennete / worüber er aber endlich in solche Ansechtung gerieth / daß er meinete / es hätte ihn der Satan in Gestalt einer Fliegen besessen &c.

II. Cæterum in aprico est, nominum mutationes & *priscis temporibus* haud fuisse incognitas, & *nostris adhuc temporibus* non adeo esse infrequentes. Præcipue verò mutantur nomina vel in *vivis constitutorum*, vel *mortuorum*.

III. De posteriori modo agit Lactantius *divin. Inst. lib. 1. cap. 21.* Solent, inquiens, *mortuis consecratis nomina immutari, credo, ne quis putet, eos homines fuisse.* Sic apud *priscos* Jo dicta est Isis, & Leda Nemesis, & Circe Marica, & Ino, postquam se præcipitavit, Levcothea, materq; Matuta: & Melicerta filius ejus Palamon, atque Portunus, ut apud Natalem Comitem *Mythologie lib. 8. cap. 4.* videre est, cujus Portuni meminit quoque *Virgil. Æneid. lib. 5. v. 241, 242.*

Et Pater ipse manu magnâ Portunus euntem Impulit.

Sic & ipse Romulus post factam apotheosin vocatus est *Quirinus*, prout Historici passim loquuntur. Unde *Ovid. lib. 14. Metamorph. fab. 15.*

*Lustratum genitrix divino corpus odore
Unxit, & ambrosia cum dulci nectare mixta
Contigit os, fecitq; Deum: quem turba Quirini
Nuncupat Indigetem, templisq; arisq; recepit.*

§ ejusdem libri fab. ult.

-- *priscum pariter cum corpore nomen
Mutat, Oransq; vocat; que nunc Dea juncta Quirino est.*

add. Flor. l. 1. c. 1. n. 17. § 18. *Limn. J. P. l. 1. c. 11. n. 59.* § 60. Eapropter Heroum templa transitori, ne in Deos receptum He-

roem alio nomine, quàm quod impositum ex apotheofi fuit, compellantes offenderent, taciti & silentes, indictoq; sibi silentio precabantur. Rosin. l. 3. *Antiq. Rom. cap. 18.*

I V. Quando in *vivis constitutorum* nomina mutantur, fit illud vel propter *quadruplicem* Statum, *Ecclesiasticum* sc. *Politicum, Oeconomicum & Scholasticum*, vel propter alias quàm plurimas *causas*, quarum potiores breviter etiam in hoc capite recensebimus. In *Statu Ecclesiastico* notum est, tum in Veteri, tum etiam in Novo Testamento, à Deo ipso hominibus nomina mutata. Ita enim in V. T. Deus Abrahami, Saræ, Jacobi & in N. T. Christus Petri, Jacobi & Johannis &c. nomina mutasse legitur, cujus ratio fuisse videtur, ut essent nomina ista mutata servis istis Dei *velut Sacramenta rerum maximarum*, &c, sicuti Chrysoſtomus loquitur, de Petri nomine differens, *ἀληθινῆς διδασκαλίας pro jugi magisterio, quæ fidei ipsorum novæ indices, in horas, vires sufficeret.* Boxhorn. *Hist. un. ad A. XXXII.* Pari modo & Paulus pristinum nomen Sauli mutavit, cujus ratio videre est apud P. Contzen. in *Comment. ad Rom. in præf. quæst. 4.* Porrò & novos Christianos nomina Idolorum à Parentibus fortè ipsis imposita mutasse, atque nova nomina inprimis autem Prophetarum sibi adscivisse legimus. Euseb. *lib. 8. c. 21. Hist. Eccles. add. Menoch. alleg. loc. n. 6.* nec non Jo. Hornbeck. *lib. 1. Miscell. Sacr. cap. 17.* Quapropter & vitam monasticam eligentes necesse habent cum vestimentis & nomen immutare, quod non est *ἰσομύκων* sive mundanum, quale est *Alexii, Constantini* &c. sed *καλογεμεῖν* sive Monachale, *Cyrelli, Theophanis, Basilii, Barnabe* &c. Elias Veielius in *Dissert. de Anabapt. Monach. de An. 1670. §. 16. §. 30.* Sic in Chronico Malliacensi de introitu S. Maxentii, An. Christi 1080. factò, hi versus leguntur:

*Arcu circum celatur tempus earum,
Anni tunc mille Christi sunt 80.
Istam confratres aulam Domino faciente
Ad Christum precibus ducat Maxentius almus,
Qui prius Adjutor, Baptismi lege, vocatus
Post me noscatur, Maxentius ultro vocatur.*

Vid. post Procop. *Perf. lib. 1. c. 25.* Carol. du Fresne in *Glossar. sub voce nomen.* Sic quoque hodiè ad Romano-Catholicos ab Evangelicis transeuntes nomina quidem non mutant, novo tamen nomi-

nomine adjecto augent. Vid. Becm. in Not. Dignit. Illustr. Diff. 5. c. 2. §. 1. ubi refert, *hac de re graves querelas Cleri Suedici extare, indignantis Serenissima Christina Regina Suediae Mariae & Alexandra nomina in confirmatione Catholica adjecta fuisse.* A. M. DC. LV. d. XXV. Dec. Der Titel so einer grossen Tochter sey zwar ein grosses und wichtiges Argument für Sie: Sie führe aber nunmehr nicht von ihrem Herrn Vater den Nahmen Gustava, durch Versetzung der Buchstaben Augusta, sondern von ihrem neuen Vater dem Römischen Pabste / welcher der wahren Evangelischen Religion und dessen Anverwandten / einfolzig auch der Cron Schweden ärgster Feind mit wäre / von dem Alexander nehmlich den Nahmen / daß Sie Christina Alexandra hiesse: Diar. Europ. Cont. V. ad diem 29. Octobr. Historiam ipsam refert Thulden. ad A. LV. p. 11. atque actum professionis fidei Romanae à Christina Regina Svediae factae Londorp. Act. Publ. Contin. l. 7. cap. 188. Hujus occasione hinc nonnulla quidem de Confirmatione, vulgò der Firmung oder Firmirung / essent dicenda; quoniam autem eam ipsam allegat. Contzen. dist. quest. §. 7. itemq; Speidel. in Spec. lit. F. nec non Vallenf. ad tit. 2. de Sacra unct. §. 2. Barbofa aliq; plures ab eo in collect. ad Concil. Trident. sess. 7. de Confirmat. n. 1. allegati Dd. satis explicarunt, hinc studio brevitatis dediti Lectorem illuc remittimus. Confer. Concil. Tridentinum alleg. loc. ut & Limn. de J. P. lib. 1. cap. 11. n. 54. seqq.

V. Maximè huc, usitatissima in Sacro Ordine *μενοπασία*, pertinet, quâ ipsi Pontifices Maximi Imperium suum inchoant, nomen statim mutant, atque electio facta est, quod etiam cum primâ Pontificis proclamatione ad populum statim defert Cardinalis huic negotio destinatus: *Ecce annuncio Vobis gaudium magnum: Pontificem habemus Eminentissimum & Reverendissimum N. qui sibi Nomen imposuit N.* Vid. Thulden. ad A. M. DC. LV. de Coronat. Alexand. VII. Limn. tom. 1. Jur. Publ. c. 11. n. 64. 65. & seqt. Gastel. de Stat. Publ. Europ. c. 4. n. 69. Petr. Greg. Synt. Jur. libr. 36. c. 4. n. 3. Menoch. de A. J. Q. cas. 318. n. 3. 4. & seqt. Becm. in Notit. Dignit. Illustr. 5. c. 2. Theodor. in Judic. Crim. c. 8. aph. 11. 13. Anton. Pichard. ad §. 6. J. de publ. Jud. n. 16. & denique die so genanten Monatlichen Unterredungen einiger guten Freunde de An. 1690. mens. Aug. p. 730. 731. Itaque Pontifex

tifex *M. Clemens IX.* ante *Julius Rospigliosi* vocatus fuit, Antecessor ipsius *Fabius Chigi*, *Alexander VII.* & ante eum *Johannes Baptista Pamphili*, *Innocentius X.* dici voluit, quod ipsum nomen etiam presentis aevi Pontifex, antea *Pignatelli* dictus, in honorem *Innocentii XI.* retinuit, ita ut jam *Innocentius XII.* nuncupetur. Hocq; institutum antea fere omnes Pontifices secuti sunt, excepto *Adriano VI.* & *Marcello II.* qui praecedenti seculo eadem retinere nomina, quae antea habuerant. In articulo mortis tamen videntur aliquando pati, ut, seposito nomine Pontificatus, pristino nomine privato denud appellentur: quanquam *Alex. VII.* id non admisit: Als der Pater Oliva sich bey Ihm seines vorigen Nahmens Fabii gebrauchen wolte / antwortet Ihm der Pabst: Wir seynd ja noch *Alexander der VII.* und nicht *Gio Baptista Pamfilio*, damit zu verstehen zu geben / das Pabst *Innocentius X.* seinen Respect allzu wenig beobachtet / wann er vor seinem Ende sich mit seinem Taufnahmen *Gio Baptista* vergnügen lassen / mit Ihme were es noch nicht so weit kommen. *Diar. Europ. Cont. 17. pag. 66.* De origine hujus mutationis constat, eam tempore *Sergii II.* antea *os Porci* dicti, incepisse. An autem sola deformitas nominis, secundum multorum opiniones, illi causam dederit, cum pluribus hac in re Scriptoribus, inprimis *Limn. d. l. n. 66.* & *seq. ac Becm. cit. loc. aliisq;* negare non erubescimus, potius statuentes, (si ejus, quod voluntatis mere est, genuina potest dari ratio) *Sergium* exemplo *Christi, Salvatoris nostri, Simonis* nomen in *Petrum* seu *Cepham* immutantis, ad hujusmodi mutationem fuisse adductum. add. *Greg. Tholos. supra jam alleg. loc. Menoch. d. l. n. 5. Gastel. d. l. n. 70.* & *71.* Id ipsum tamen admiratione dignum est, quod etiam omnes Pontifices *Petri* se successores pradicent, nemo tamen sibi ejus nomen expetat, sed si quis vel maxime in baptismo id acceperit, & in Cardinalatu constanter gesserit, tamen *Papa* factus id abjiciat. Vid. *Incomparabilis WAGENSEILIUS in Diss. de Elect. Roman. Pontif. §. XXII.* ubi rationem à *Forer. l. 1. Antiq. papal. c. 26.* hac de re communicatam: Damit dann dem *Petro* dieser sein Nahme / der ein sonderbahres Geheimnus beqreiff / allein und eigen verbleibe / pfliegen sich die Pabste ans Ehrverbietung zu enteuffern / more suo, i. e. : perspicacissime interpretatur.

VI. Haud abimilis huic apud *Patriarchas Constantinopolitanos & Russicos* observatur mutatio. Ita *Michaelis Federowiz*

wiz in Ruffia Parens, Fedor Nikitiz, cum Patriarcha erearetur, appellatus fuit *Filiret Nikitiz*. Olear. *Itin.* p. 58. Georg. Scholarius, primus post captam Constantinopolin Patriarcha, *Gennadius* dicebatur. V. Cruf. *Turco-Græc.* p. 108. Et Malaxus in vitâ *Maximi Patriarchæ* eum antea Manuelem nuncupatum scribit: Ὁπὶ τοῦ ἡτο μέγας Ἐκκλησιάρχης τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας ταύτης τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀνόματι Μανυήλ. Ἐκαμει ἢ αὐτὸν τὸν μέγαν Ἐκκλησιάρχην Καλόγρον ἢ ἑμετωνόμεσον αὐτὸν Μάξιμον. Erat ille Magnus Ecclesiarcha magnæ Ecclesiæ Constantinopolitane dictus Manuel. Sumsere autem Magnum istum Ecclesiarcham Monachum. ☞ mutato nomine dixerunt Maximum. Ubi tamen inter mutationem hanc & Pontificam hocce notandum est discrimen, quod posterior ut plurimum dependeat ab arbitrio Pontificum, prior autem Græcorum & Rusforum eidem literæ initiali sit alligata, id quod in allegatis exemplis, ut *Fedor, Filiret, Manuel, Maximus* liquet. Bec. *alleg. loc.* Notanter verò dixi ut plurimum. Memoria enim proditum est, aliquando nomina, quæ recens electi Pontifices imponi sibi volebant, à Cardinalibus fuisse repudiata. Id quod accidit in *Cosmo de Sulmone*, qui *Clemens* audire antea exoptaverat, & deinde Innocentii nomine contentus esse debebat, quia invisâ tum erat Clementis appellatio, ob sedem à Clemente Avenionem nuper translata. Similiter *Petro Barbi*, Veneto, Cardinales *Formosi* nomen non concessere, ne ob corporis ejus pulchram speciem, vanitatis id argumentum reputaretur; quin nec alterum *Marci*, quod in mentem venerat, cum iisdem probare posset, tandem subridens, ergò *Paulum*, inquit, *me nominabo*. laudatus DN. WAGENSEIL. *alleg. loc.*

VII. Quod *Statum Politicum* concernit, jure meritoq; Babylo-niorum hîc laudamus consuetudinem, quâ, qui ad Imperii gubernacula admovebatur, mutato ea suscipiebat nomine. Heurn. *lib. 2. barbar. philosoph.* Eandem etiam mutationem apud Persas in usu fuisse, docemur exemplo *Darii Codomanni*, qui post mortem *Ochi Regis* ob memoriam pristinae virtutis Rex à populo constituitur *Darii nomine* condecoratus. Justin. l. 10. cap. 3. cui ratio additur: *ne quid Regie Majestatis deesset*. Et *Artaxerxes Mne-mon* antea *Africanus* vel *Oartes* dictus fuit. Plut. in *Artax. init.* Item in exercitu *Alexandri M. pedites Aridæum, Alexandri Fratrem,*
Regem.

Regem appellant, ac nomine *Philippi* Patris vocari iubent. Id. *Justin. l. 13. cap. 3.* Sic *Curtius* de *Omphis*, Rege *Indiae*: *Omphis*, permittente *Alexandro*, & *Regium Insigne sumsit*, & *more gentis suae Nomen, quod Patris fuerat, Taxilen appellavere Populares*, sequente *Nomine Imperium*, in quemcumq; transiret *lib. 8. cap. 12.* Et apud Romanos *Alexianus* cum à *Pseudo-Antonino Cæsar* declararetur, *Alexander* nuncupatus fuit, avito suo nomine in *Macedoniae* Regis nomen mutato. Vid. *Herodian. in Histor. L. V. Xiphil. in eod. à Bec. d. l. alleg.* In re planè simili *Tacit. 2. Annal. cap. 56.* Igitur *Germanicus* in urbe *Artaxata* adprobantibus nobilibus, circumfusâ multitudine, *insigne regium capiti ejus imposuit.* Ceteri venerantes regem *Artaxiam* consalutavere; quod illi vocabulum indiderant ex nomine urbis. Vid. omninò *Freinshem. in not. ad Q. Curt. d. l. 8. c. 12.* ad verba: *Sequente nomine imperium.* Huc etiâ spectat, quod Reges creando *Heroldos*, nomina illis pro lubitu assignare consueverunt. *Et ils souloient appeller ceste imposition de nom baptiser: pour ce que les Princes renversoient coupe de vin sus la teste du poursuivant la Royauté d' armes, ou de heraut, en les nominant du nom qu' ils vouloient.* *Fauchet liv. 1. de l' orig. des Chevaliers. ch. 3.* Sic & ipsis Imperatoribus creatis antiquitus & nomina & cognomina nova deferebantur, impuneq; & licitè illa ab iis & ab aliis accipiebantur. doc. *Greg. Tholos. in Synt. Jur. l. 36. c. 4. n. 4.* ubi & infimul exempla *Vitellii sc. Severi, Juliani & Commodi* adducit. Id quod suis etiâ comprobant exemplis *legis nostr. un. C. de mut. nom.* suprâ memorati *Auctores, Diocletianus & Maximianus.* Ille enim cum adhuc privatus esset, *Diocles* vocabatur, Imperator autem factus, appellari voluit *Diocletianus.* *Rupertus ad Besoldi synopsis. histor. c. 14.* inò assumit quoque nomen *sovis*; hic autem *Maximianus* nomen *Herculei.* *Marcus Aurelius Victor, de Cæs. c. 39.* & post illum. *Matth. in Theat. Histor. & Joh. Cluverus epit. histor. in vitâ utriusq;.* Hodie autem inter Reges *Europæos* hæc nominis mutatio nullâ est. *Bec. sep. alleg. loc.* Nisi, quòd *Carolus IV.* ante se *Wenceslaum* dictum commemoret ipse in vita sua à se descripta, quæ existat, inter *Bohemiae* Scriptores, ex *Biblioth. M. Freheri Hanovia An. 1602. editos, pag. 89.* ut & *Lehmann. in Phylor. A. B. t. 5. in exordio. Rumelin. ad A. B. Diss. 1. §. 3. Linn. in Observationibus ad Eand. Obs. 5. ad proemium & in J. P. lib. 1. cap. 11. n. 45.* & ante hos *Cuspinian. in vitâ Caroli IV.* Rex *Abyssinorum* tamen eâ adhuc utitur. *Mos quoq;*

quoq; in Æthiopiâ invaluit, ut tempore Inaugurationis Regibus Æthiopiae boni ominis causâ cognomentum aliquod votivum, quod deinde Nomi-
 ni Baptifimali plerumq; praevaleret, acclamaretur. Hotting. Topo-
 graph. Eccles. Or. c. 5. Quo intuitu Atani Tinghil, qui ad Emanu-
 elem, Regem Portugalliae, scripsit, se Inaugurationis tempore Da-
 videm vocatum perhibet apud Damian. de Goës de mor. Æthiop.
 Ac nomen Pretiosi Johannis inde enatum suspicatur Hottinger. loc.
 ant. cit. Also auch in Frankreich / welcher die Graffschafft Laval be-
 herrscht / muß jederzeit den Nahmen Guy (Guidonis) de Laval
 führen. Dietherr. in Add. ad Besold. Thes. Pract. sub voc. Namen.

VIII. Hic quoque non prætereundum, quod & peregrini,
 qui ad Jus Civitatis Romanæ admittebantur, nomen Romanum
 assumere necesse habebant, & ejus potissimum, cujus clientelâ se
 submittebant, vel cujus munere civitate erant donati, ut Caburus
 Gallus ap. Cæs. in comment. quia à C. Valerio Flacco jus illud ha-
 buerat, C. Valerius Caburus dictus est. Sic Philoxenus est C. Avia-
 nus dictus; Sic Megas est P. Cornelius nuncupatus, ut est apud Cic.
 epistola ad Acilium, quod & multis aliis exemplis ostendi potest &
 ab aliis adnotatum est. Sic denique Archias Poëta, posteaquam
 Civis Romanus factus est, Aulus Licinius appellari coepit, quod in
 illâ Oratione pro Archiâ ipso habitâ idem ostendit Cicero. Vid.
 Alciat. Parerg. Jur. l. 9. c. 16.

IX. Siftit jam nobis se se tertius Status, nimirum Oeconomicus.
 In hoc Statu triplex observari meretur potestas, Maritalis, Herilis
 & Patria. Ratione Maritalis nupta, tanquam familiae suae l. 195.
 §. ult. de V. S. familiae suae nomen immutat, & mariti assumit. Cu-
 jus rei Deum autorem Cypræus statuit, utpote qui à viro nomen
 mulieri imposuit, ut ab אִשָּׁה Ischa, adjectione unius literæ ה, אִשָּׁה,
 Ischa nominaretur, quasi à viro vira. Quod ipsum tamen non
 immediatè Deo ipsi, sed potius Adamo adscribendum esse cenfet
 Dietherr. in addit. ad Besold. Thes. Pract. sub voc. Namen cum
 Adam Evam primùm conspiciens dixisset: Hoc est os ex ossibus meis
 & caro ex carne meâ: propterea vocabitur virissâ, quia ex viro sumta
 est ista. Gen. 2. v. 23. Idq; etiam apud Hebræos deinceps fuisse ser-
 vatum, ex Prophetæ Esaiæ verbis cap. 3. in fin. evincit. Refert quo-
 que ibidem jam laudatus Autor Dietherrus antiquam formulam,
 quâ uxor mariti domum ingressa utebatur: Ubi tu Cajus, ego Caja
 ero, sec. Petr. Heig. ad pr. j. de patr. pot. n. 25. insimulq; ex Luciano
 elegan-

D

elegans exemplum de *Martia*, antea *Catonis*, sed postea *Hortenſii* uxore, allegat, in verbis:

-- *Da tantum nomen inane*
Connubii, liceat tumulo ſcripſiſſe Catonis
Martia.

Vid. tamen de hâc nominis mutatione *Menoch. de A. J. Q. caſ. 318. n. 16. 17.* Notari etiam hîc meretur, quod Græcis Byzantinis & præſertim iſtis Auguſtis ſolenne fuit, cum ſibi ex Latinorum Gente uxores alciferent, earum nomina mutare. Ita *Johannis Comneni* uxor, *Ladiſlai*, Hungariae Regis, filia, quam *Pyriſcam* vocant *Thwroczius*, *Bonfinius* & *Piſtorius*, hanc in rem allegati à *Carol. du Freſne* in *Gloſſar.* verbo *nomen.* & *Bertha*, *Conradi Imperatoris* filia, *Manueli*, *Johannis* filio, nupta, *Irenes*: & *Agnes*, *Ludovici VII. Franc. R.* filia, *Alexii Comneni* conjux, *Anna* nomine donata ſunt. Cujus moris alia exempla complura ſuggerit du *Freſne* in *Famil. Byzant.* ad quem locum in *Gloſſar.* provocat. *Hoff. in Lex. univerſ.* ſub voce *nomen.* Porro peculiare quid eſt, quod Gentes in Occidentali reperiantur Indiâ, quæ viris conjugatis eam indulſère facultatem, ut uxoribus ſuis certa poſſint imponere nomina. Als die wiſden Tuppin Timba nennen ihre Weiber *Quoniam*, an den Orten aber / da ſie mit den Portugaleſern umgehen / *Mariam.* Dn. *Moller. cit. loc. §. 7.*

X. *Vigore Herilis poteſtatis* Dominus ſervo pro arbitrio nomen, vel à gente, ut ô Σύγϳ, vel à complexione ac calore, ut ô Ζανβίας, ſeu ô Πρῶτος: vel à dotibus, ut ô Πυρῶς, ô Δρόμων, vel à tempore, quo emebantur, ut ô Νεομησίας, vel denique à Prænominiſus propriis, ut *Caipor*, *Lucipor*, *Marcipor*, *Publipor* &c: teſte *Phot.* & *Vosſio* in *Oratoriis*, quos ſequitur *Hoffm. in Lex. univerſ. d. l.* imponit iterumq; immutat, prout *cap. 2. §. 11.* ex *Hillig. ad Donell.* demonſtravimus. Libertus quoque nomen Patroni aſſumit & ejuſdem cum Patrono ſuo familiae eſſe cenſetur, hinc eruditus ille libertus *Ciceronis M. Tullius Tyro* dictus eſt, teſt. eod. *Hilliger. l. 2. c. 15. lit. F.* cui addi poſſunt *lex. 108. de cond. S. demonſtr. l. ult. de Inſtit. l. 126. §. 2. de V. O. Curt. 1. Conjeſt. 26. Briſſon. 1. antiq. 11. §. 2. ant. 14. Gothofr. ad l. 9. C. de liber. cauſ. S. ad l. 10. C. de ingen. manumiſſ. Menoch. d. l. n. 7. Perez. ad l. noſtr. un. Alciat. libr. 4. Diſpunct. c. 1. S. lib. 9. Parerg. Jur. c. 16. Alex. ab Alex. lib. 2. c. 19.*

XI. Tan-

XI. Tandem ratione *Patriæ potestatis pater* non tantum naturalis, sed & civilis, seu adoptans, liberis pro lubitu nomina indere & mutare potest. Exempla habemus in Sacris literis in *Lamechio*, *Gen. 5. v. 28. Jacobo*, *Gen. 35. v. 18. & Zachariâ*, *Luc. 1. v. 63.* Ratio, cur tale jus *ὀνομαστικῆς* Patribus competat, ex Grot. *de J. B. § P. libr. 2. cap. 5. §. 1. § 26.* peti potest. Quâ ratione autem & quibus potissimum modis ista nominum impositio soleat fieri, videre est apud cit. Dn. Moller. *in dict. Disp. de fat. pers. nomin. a §. 2. usq. ad 8.* Inprimis hic notandum, quod apud Romanos illi, qui per adoptionem alterius fiebant familiæ, nomina & cognomina eorum, à quibus adoptabantur, accepere: addito in fine nomine suæ Gentis vel cognomine aliquo familiæ suæ peculiari, e.g. M. Junius Brutus, cum adoptatus esset à Q. Servilio Capione Agalone, vocavit se Q. *Servilium Capionem Agalonem Brutum.* Octavius contra adoptatus à Julio Cæsare, Nomine suo Gentilitio retento illud in adjectivum mutavit, nominariq; voluit: *C. Julius Cæsar Octavianus.* Imò & agnomen quandoque retinebant. Sic Atticus adoptatus à Q. Cæcilio, Q. *Cæcilius Pomponianus Atticus* dictus est; vel novum agnomen virtute merebantur, quemadmodum *Octavius Augustus* postea agnominatus fuit. Hoffm. *in Lex. univ. p. 215.* Limn. *J. P. c. 11. n. 71.* Perez. *d. l. Alciat. d. l. conf. tamen Boëcler. dissertat. de Auspicio Regio.*

XII. Ordo me jam ad quartum & ultimum Statum, nempe *Scholasticum*, deducit, in quo sæpius Discipulis à Præceptoribus mutari solent nomina. Sic *Sabino* Poëtæ, antea *Schulero* dicto, à Poëtis & Præceptoribus nomen fuit immutatum. Judicarunt enim illi nomen exile Schuleri, quod Scholasticum seu Discipulum nostrate linguâ sonat, tanto Poëtâ indignum esse. Lemnii hoc pertinet distichon:

*Dicere ingenii propriâ virtute Sabinus,
Alter de patria Gente Sabinus eras.*

Sic, teste Thuano *Hist. lib. 26.* Joh. Reuchlinus Philippi *Schwartz* Erb Cognomen in Græcum *Melanchthonis* nomen mutavit, sicut suum à fumo denominatum ab Hermolao Barbaro olim in Italia in *Capionem* conversum meminerat. Sic Johannes *Hauschein* in *Oecolampadium*, Johannes in *Wendelstein* mutatus in *Cochleum*, aliter aliis sub renascentibus literis in Germania, nomina fuere

immutata. Aliud exemplum refert Geisler. in *Dissert. de hâc mater.*
f. 54.

XIII. Absolutô jam quadruplici Statu, nunc ad *cæteras causas*, ex quibus licita etiam nominum mutatio solet contingere, progredimur. Tales sunt (I) *Metus violentia*, ob quem, tanquam defensio pro se suisq; rebus, licita est mutatio nominis, uti sæpius accidit in hostibus, latronibus &c. Prosper. Far. *Prax. Crim.* q. 150. n. 145. (II) *Depulsio morbi*, qualis *μετενομασία* apud Judæos conspicitur, qui eam toties adhibere consuevi sunt, quoties periculosus affliguntur morbis. Hujusmodi formulam recitat Becm. *sep. alleg. loc.* ex Buxtorf. *Synag. Jud. cap. 49. Misereatur Deus super N. vitæq; ac vilitudini pristinæ eum restituat, voceturq; in posterum nomen ejus N. latetur in nomine hoc suo, & confirmetur illud in eo &c. Sit queso beneplacitum tuum, o Deus, ut mutatio nominis ipsius faciat ad abolendum ab eo omnia decreta dura & mala & ad lacerandam sententiam contra ipsum latam; si mors decreta est super N. (nomen prius) non tamen decreta est super N. (nomen posterius & novum) si decretum malum factum est contra N. non est factum contra N. Ed hâc horâ est quasi vir alius, sicut creatura nova, & sicut parvulus recentiter natus ad vitam bonam & longitudinem dierum. &c. Vid. etiam supra allegatus Carpov. in den so genanten Jugend: *Sprüche d. l. p. 678.* (III) *Metus infamæ*. Eapropter nomina mulieres mutabant, quæ sua nomina apud *Ædilem* profitebantur, meretricum quæstum incepturæ. *Limn. J. P. l. 9. c. 1. n. 86. Die Huren/ die öffentliche Huren-Häuser wolten halten/ pfliegen ihre Nahmen zu ändern / Holländisch Kriegs: Recht art. 69. Plaut. in Pœnulo act. 5. scen. 3.**

Namq; hodiè earum mutarentur nomina,
Facerentq; indignum genere quæstum corpore.

Cui loco Taubmann. in *Comm.* addi poterit. *Cornel. Tacit. 2. Annal. 85. n. 2. Vistilia*, inquit, *Prætoriâ familiâ genita, licentiam stupri apud Ædiles vulgaverat; more inter veteres recepto, qui satis penarum adversum impudicas in ipsa professione flagitii credebant.* Hinc *Juvenalis de Messalinâ* scripsit *Satyr. 6. vers. 124.*

— Titulum mentita Lyciscæ,
Intrastrî quoties inscriptæ limina cellæ.

Mere-

Meretricum enim cellis inscripti erant tituli. Unde Seneca *libr. 1. controv. 2. Meretrix vocata es, in communi loco stetisti, superpositus est cellæ tuæ titulus, venientes recepisti.* Vice versâ vitæ meretriciæ & quæstui meretricio renunciantes, nomen sibi ingenuum liberumq; resumebant, priore illo meretricio sc. deposito. Alciat. *alleg. loc. sub lit. b. (IV) Spes lucri*, qualis occurrit in hereditatibus, legatis & donationibus, si nempe quis sub eâ conditione sit heres institutus, vel alicui aliquid legatum donatumve sit, ut nomen testatoris aut donantis assumat. Quo in casu mutatio omni jure procedit & à Prætorè exigitur *sec. l. 63. §. 10. ff. ad SCtum. Trebell.* Et de donatione extat textus *l. 19. §. 6. ff. de donat.* Sic Augustus Cæsar, quos heredes primos dum instituit, Tiberium ex parte dimidiâ & sextante, Liviam ex parte tertia, *jussit ferre nomen suum.* Suet. *in vitâ istius c. 101.* jung. Gothofr. *ad l. 63. §. 10. ff. ad SCtum. Trebell.* ubi *sub lit. l. Ciceronem l. 3. offic. & Epistol. 8. lib. 7. ad Atticum*, plura exempla ejusmodi habentem, allegat. Remittit tamen hanc conditionem ferendi nominis Prætor in famosis & turpibus nominibus, ut si nomen testatoris *Vispellionis* quis deferre jubeatur, *quia dignitatis ratio habenda est. l. 8. ff. ad SC. Trebell.* Conf. etiam hâc de re Alciat. Menoch. *d. l. Petr. Gregor. Tholof. l. 36. c. 4. n. 5. Perez. d. l. & omninò latissimè id tractans Guil. Bened. in c. Raynutius in verbo de Clera n. 44. & sequent. de Testament. itemq; Tyracquell. in tract. de leg. connubial. lib. 5. n. 24. (V) Turpîtudo nominis*, ob quam haud rarò obvenire solet mutatio. Brunn. *ad l. nostr. un. C. de mut. nom. n. 1. Farinac. quest. 150. n. 145.* Sic in Nariciâ familia quædam mihi nota est, quæ cognomen *Mirus* sibi adscivit, cum antea *Narren* nominarentur, itemq; alia quædam familia, cognomine *Sûnderhauff*, assumpsit sibi aliud: *Sion der Hauff.* Nec enim satis honestum videtur habere nomen, quod turpe quid significare possit. Gregor. *Tholof. d. l. n. 3.* cum turpia nomina sæpè in malam partem sonent & sinistram inducant suspensionem. Guil. Bened. *alleg. loc. n. 52. ubi ex cap. 26. §. de elect. & c. 1. de depos. exempla de Mascaronè, qui Simoniacus fuit, & de Beliaze, qui propter furta torturæ fuit suppositus, hanc in rem adducit.* Atque hinc in materiâ inquisitionis, quando plures capti essent, ac dubium, à quo quæstio prius inchoanda sit, cessantibus aliis iudiciis, ab illo benè inchoari posse, qui turpe nomen haberet, statuit *Barbof. lib. 12. c. 14. ax. 2. ibidemq; pro hâc suâ sententia plures alios*

Autores allegat. Cui tamen sententiæ non nisi cæteris paribus calculum nostrum adjicimus, perinde ac illi, quod è contrâ, pulchrum nomen bonam inducere præsumtionem, Barbof. *cit. loc.* asserat, cum secundum notissimos illos G. Sabini versus in Epigrammat.

*Tè magis elinguis cum sit nec agrestior alter,
Quare Mercurii nomen inepte geris?
Non ita quod præstas dicendi laude, vocaris:
Sed potius, turpi furta quod arte facis.*

Item

*Diceris Urbanus: sed nominis immemor hujus
Semper inurbanus, cum bibis, esse soles.*

quàm plurimi hodiè, qui, posthabito boni ominis nomine, quodvis ferè malitiæ genus exercent, inveniuntur. Ut cum Linn. *lib. 1. J. P. c. 11. n. 48.* Parentibus consulendum esse censeamus, illos nempe debere liberis ejusmodi nomina imponere, quibus auditis perpetuò moneantur pulcherrimarum adtionum, quibus & vitæ decorum continetur & summa felicitas comparatur. Sic, inquit, *Aristoteles* nomine suo monebatur, tum nihil ut faceret, quod non ad optimum finem conduceret, tum ut quæcumq; moliretur, ea & optimè perficeret, & ad summum bonum referret, *it. n. 49. & seqt. ubi & Pythagora, Socratis & Plutarchi nomina explicat.* Conf. citatus *Carpzov. in Eugendis Sprüchen p. 664.* De *Erasmio* constat, illum genuinum nomen suum *Gerhardus Gerhards*, quia vocabula desiderabilem & amabilem indolem ipsi denotare videbantur, cum isto, quo postèa innouit, *Desiderii Erasmi* commutasse. *Voss. de Theol. Gentil. l. 3. c. 85.* Quid? quod ipsis Pontificibus in assumptione novi nominis usitatum est, ut, qui fortè malefici antèa fuerunt, *Bonifacii* appellentur, qui timidi *Leones*, qui rustici *Urbani*, qui improbi *Innocentii*, qui feroces *Clementes*, qui malè audierunt, *Benedicti*, ut saltem nomine ornamento sint dignitati. Vid. *DN. WAGENSEIL. alleg. loc. ex Poyl. Virgil. lib. 4. de Rer. Inv. c. 10.* jam dicta referens; quamvis etiam ibidem addat, non desuisse, qui alias mutandi nominis occasiones captarunt, ut *Aneas Sylvius Pius* salutari voluit, ut in se quadraret illud Maronis: *Vir pius Aneas.* De pulchro nomine *JOSEPHI* vid. *Fritsch. in annot. ad Capit. Josephi l. p. 144.* Inde etiam dicitur, quod præmium sit non modicum, pulchrum & honestum

stum habere nomen, cum à nomine & cognomine multoties sumatur & permiffa fit argumentatio. Guil. Bened. *alleg. loc. n. Eberh. in loc. ab Etymolog. n. 1.* aded, ut fi venderentur, maximo emi deberent pretio. Joh. Andr. *in cap. 1. §. de depof. § c. 16. §. de prebend. Imò*

*Nomina sunt omen, venturi præfcius Idmon
Fertur § Hyppolitus dilaceratus equis.*

XIV. Nullam tamen hîc cum Limn. *alleg. loc. n. 74. 75.* agnoscimus (a) fatalitatem nominum, quod committere dicit Estienne Pasquier *es recherches de la France livr. 4. chap. 24.* & autor sequentium:

*Il ne faut plus nominer Henrys les Roys de France :
La mort par deux cousteaux, § un esclat de lance.
Atué trois Henrys ; l' un joustant à cheval,
L' autre en son cabinet, le tiers en sa carosse.
Cinq Roys du nom de Jacque, ont fait croire à l' Escosse
Qu' il y a dans les noms quelque secret fatal.*

h. e. non amplius Reges Gallie nominari debent Henrici. Mors per duos cultros § unum fragmentum Lanceæ interfecit tres Henricos: unum equestri Lanceâ ludentem in equo, Alterum in conclavi suo secretiore, tertium in suo carpento. Quinq, Reges nomen Jacobi habentes, fecerunt, ut credatur in Scotiâ nominibus inesse aliquod secretum fatale. Sic nomen Philippi prorsus ominosum esse Magnatibus tradit Richt. *in axiom. œconom. ax. 4. exempl. 2.* Et apud Wurffbain. *in Relat. Hist. p. 6. pag. 166.* sequentia hâc de fatalitate habentur: Bey welcher Stadt Padua neben andern an des daselbsten befindlichen Antenoris Grabstatt/ und dem dabey gefundenen Schwerdt 7. Vers des haubtsächlichen Inhalts begriffen seyn: So oft dieselbe Stadt einen Regenten / dessen Nahmen von dem Buchstaben A. seinen Anfang nimmt / haben würde / so oft werde Sie allerhand Enderung und Gefahr ausstehen müssen / welches auch bey dem Antenore, Attila der Hunen / Agilulpho der Gothen König / Actiolino dem Tyranno, Ansedisio seinem Vetter / Alberto Scaligero und Andrea Nerio der Cararienser Obersten in der That erfolgt ist. Item porro: Bey welchem Paß denn merckens werth ist / daß auf manchen Nahmen sich was besonders zugetragen hat: Als da zum Exempel bey den alten Römischen Keysern alle und jede / welche das Wort Caji zum Vornah,

Vornahmen gehabt haben / nehmlich C. Julius Cæsar, C. Tiberius, C. Caligula, C. Galba; C. Vitellius und andere / unnatürlichen Todes gestorben seyn. So hat man auch bey dem Nahmen Sexti erfahren müssen / was er in der Stadt Rom für Jammer und Noth angerichtet hat / darauf denn nachfolgende Vers geschmidt worden seyn: Sextus

*Vendit Alexander Sacramenta, Altaria, Christum,
Emerat ille prius, vendere jure potest.
Sextus Tarquinius, Sextus Nero, Sextus iste
Semper sub Sextis perdita Roma fuit.*

Darbey auch noch ein anderer Fall vorhanden ist / welcher massen unter den Fürsten des Reichs / drey einerley Namens und Geschlechts innerhalb 120. Jahren ein vornehme Stadt zu dem vierdenmal mit allerhand Belägerung angegriffen und verfolgt haben. Hactenus ille. Zu Erfurth in Thüringen solte man keinen in Rath / der Peter heist / nehmen / teste Mart. Zeiler. in *Miscellan. pag. 240.* nec non in *Tract. de dec. Circul. sub Circul. Saxon. in verbo Erfurth / It.* Wo ein Johannes im Hauß sey / da schlag der Donner nicht ein / und da er gleich einschlage / so thäte er doch keinen Schaden. Id. p. ead. In Misnia familiâ nobili, quæ tria sibi elegit peculiaria prænomina, de quâ antea, nisi unum imponatur infanti recens nato, illum quasi fataliter mori, asserit Dietherr. in *contin. Besold. p. 438. sub voc. Namen.* Pari modo & Comitum Olivariensem Don Caspari de Guzman, filii sui naturalis A. MDC XLII. publicâ agnitione legitimated, nomen *Juliani*, in baptismo ipsi impositum, utpote Hispaniæ Regibus semper infaustum, abrogasse, eumq; *Heinricum Philippum* vocasse, doc. Becm. *alleg. loc.* Vid. omnino Dn. P. Moller. in *dictâ Dissert. de fatalib. person. nomin.* ubi plura ejusmodi nomina secundum feriem alphabeticam congesta reperies. Verum enim verò in omnibus hactenus adductis exemplis nudis nominibus effectum talismodi nuda tantum tribuit superstitioni, non vera aliqua religio. Carol. Paschal. in *legat. c. 7.* Nomina enim mera sunt accidentia, atque adeo accidentia, ut neutiquam sint res, sed rei ab animo ficta nota. Jul. Cæsar Scalig. *exerc. 266.* Optimè hinc Bornmeister. in *lib. cui tit. Neu-eröffneter Schau-Platz der Kayser / pag. 1028.* die Namen / inquit, die Tåg / der Ort haben an und vor sich selbst keine Krafft / oder Wirkung / durch welche den Menschen tönte

könte ein Unfall zugezogen werden / und ist demnach nicht auffer al-
 len Uberglauben / wenn man darinnen etwas besonders suchen wol-
 te / da doch nichts zu finden. Gleichwol muß es was seyn / das solche
 wiederige Fall verursacht : Was es aber sey / das läßt sich nicht an-
 ders / als durch Muthmassung aus Ermangelung anderer Gründe
 schliessen. Und könte man demnach da hinaus gehen / daß ein solch
 mächtiges Wesen seyn müsse / durch welches Gottes Wunder Res-
 gierung / aus dem Menschlichen Verstand ganz unerforschlichen Ur-
 sachen / etwas solches will verrichtet haben. Multo minus (ß) cum
 Linn. *alleg. loc. u. 76. nobis arridet sic dicta Cabala, cujus munere*
profundam aliquam è nominibus eruere excellentiam haud pauci
hactenus laborarunt. (VI) Amor modestie. Huc Scriptores non-
 nulli *Anonymi* aut potius *Heteronymi* referri queunt, qui plurima
 scripta aut nullo plane nomine subscripto, aut potius a summo alic-
 no in lucem edunt. De quibus Geisler. *in Dissert. de Script. Ano-*
nym. tb. 6. ubi inter alia exempla non immeritò *Gustavum Selenum*
i. e. AVG VSTVM, Brunsvicensium & Lunenburgensium Ducem,
omni literarum genere excultissimum Principem, eo nomine cla-
rescere tradit; præprimis verò Vincent. Placc. de Script. & Scri-
ptor. Anonym. atq; Pseudonym. in quo tractatu ad sesquimille omnis
 generis argumenti linguarumq; scripta, partim nullis, partim falsis
 Nominibus præfixis antehac edita, suis Auctoribus restituit. His
 addi potest Linn. *cit. loc. n. 72.* qui ingenere de Autoribus heterony-
 mis sic loquitur: *Hodie licentioso hoc seculo, numero plurimos reperire li-*
cet, qui, nescio quâ gravitate, cum Edmundo Capiano concert. Eccl. Angl. 3.
sæpius & nomina & vestes mutant & Proteo mutabiliores in theatro li-
terario apparent. Ita mox videbis Eberhardum à Weibe, mox Durum di
Pascalo, mox Waremundum ab Ehbrenberg, mox Mirabilem de Bona Casa
unum eundemq; Politicum constituere. (Quem proinde Dan. Otto de
Jure P. cap. 10. in princ. Proteum in nomine, quidam verò qui se
Dominum Christophorum von Burgersdorff appellare amabat, in
Classico illo, sub tit. Erinnerung von der Calvinisten Art und Feind-
seligkeit / propterea traducit, & den Nasenweisen Hoff-Schul-
süchsischen Doctor Edelmann nennet / hunc tamen contra Sarcas-
mmum illius, Author der Ableinungen und Segenerinnerungen / so-
lide defendit.) Nunc erit (Petrus) Syringus, qui modò (Justus) Spring-
ger. erat: Ant. Benbellona de Gudentis dabit Bartholomæum Gæ-
riciam. Regius Selinus, Christ. Thrasylbulus, Christianus Aleman-

origol

E

1115,



mannus, unum repræsentabit *Basilium Monnerum*. Tortus, qui contra Regem Britannia scriptis, *Bellarminus* erit: *Harminius de Mosa*, *Hermannus Fabronius*, *Carolus Scribanius*, *Jacobus Keller*. Tantum *Limnæus*. Sic porro *Ambrosius Wolffius* erit *Christophorus Hardefianus*; *Messalinus*, *Salmasius*; *Franciscus Burchardus*, *Andreas Erstenbergius*; *J. Gualiberius*, *Janus Gruterus*; *Nicolaus Bellus*, *Michael Caspar Lundorpius*; *Latinus Pacatus*, *Dominicus Baudius*; *Basilus de Varna*, *Andreas Libavius*; *Sibaldus Brandinus*, *Bartholomæus Pitiscus*; *Joachimus Vrsinus*, *Christianus Becmann*; *Job. Werner Gebhard*, *Hippolitus à Collibus*; *Tilemannus de Benignis*, *Joh. Goeddeus J.C.*; *Manhorst*, *Caspar Obsopeus*; quibus annotata jungi poterunt *Dietherr. in contin. Besold. pag. 438.* ubi refert, Anno 1670. *Veriburgi* produisse latram detraitam, h. e. brevem expositionem nominum, sub quibus Scriptores aliquot Pseudonymi, recentiores inprimis, latere voluerunt. Et post *Vincentium Placcium*, *Johannes Deckherr. in Conjectur. de Script. Adestot.*, *Pseudograph. &c.* & *Thomaf. de plagio literar. &c.* (VII) *Dotes animi & corporis*. Hæc mutatio ut plurimum ab aliis descendit, qui vel pristinum nomen planè immutant, vel illi novum aliquod agnomen addunt. Sic qui prius *Tyrtamus*, post à divino suavissima orationis fluxu *Theophrastus*: qui prius ab avo *Aristoteles*, postea *Plato*, vel ab humerorum latitudine, vel potius à latissima felicissimi ingenii ad dicendum disputandumq; copiam, ducta mutationis ratione, nominatus. *Limn. d. l. n. 70.* *Menoch. d. A. J. Q. lib. 2. c. 318. n. 9. 10. 11. & seq.* ubi de *Homero*, *Cicerone* & *Archiâ Poëtâ*. Sic *Vespasianus amor & delicia generis humani*, *Joachimus, Elector Brandenburgicus, Nestor Germanicus*, *Fridericus, Dux Saxonie, bellicosus*, & filius ejus *Albertus, amosus* itemq; *Germania Dextera & Hector*, *Heinricus, Pius*, *Fridericus, Sapiens*, *Johannes, Constans*, *Fridericus, Magnanimus* & sic porro fuere agnominati. *Lucius Sicinius Dentatus* ob ingentem fortitudinem appellatus *Achilles Romanus*. *Johannes Christophorus Oelhoffius Jctus*, *Consiliarius Norimbergensis*, quondam hujus *Academie Procancellarius*, à quodam magni nominis viro *Inventarium Politicorum Imperialium* fuit dictus. *Dietherr. in addit. ad Besold. Thes. p. 680.* A dotibus corporis ipsa Familia *ENGELSCHALLIUM* (*absit tamen arrogantia dictis!*) nomen suum fortita esse videtur, quorsum spectat historia, quæ mihi ex libro quodam Genealogico

logico sub hisce formalibus innotuit: Die Engelschalle haben vorhin Falckenauer geheissen / nehmlich es ist einer von Falckenau an ein Fürsten Hoff gewesen / und hat sich ehliche Jahr dafelbst gehalten / bis er wegen seiner treuen Dienste zum Cämmerer ist angenommen worden / bey welchem Ambt er sich eine lange Zeit wohl und ehlich bey Hoff gehalten; Einmahls ist ein Gespräch über der Tafel gehalten worden / und hat die Fürstin desselben Orts angefangen: Er sehe wie ein Engel / darauf der Fürst gesaget: Ein Schaleck darneben / uffsolche Reden / so geschehen / hat man ihn nicht mehr Falckenauer / sondern den Engelschaleck genennet / bey welchem Nahmen es auch verblieben. In seiner Kundschaft und Wappenbrieff hat man genauere Nachricht gehabt / dasselbe ist alles durch Feuersbrunst zu Ofnitz mitverbrennet worden &c. Huc facit Paul. Fürstens Wapenbuch / ubi p. 2. fol. 61. & insignia & familiam inter Nobiles Bavaricos relata videbis. Sed enim verò quæ multas hæcenus hæc in re pressere fata, ea etiam in nostrâ experti sumus familiâ, dum plurimi à genere illo nobiliori descivere.

XV. Consideratâ hæcenus *Formâ licite* mutationis, nunc ad prohibita *permutaciones* formam accessum facimus, quæ toties contingit, quoties quis sciens prudensq; atq; ita dolosè in alterius fraudem § præjudicium nomen immutat. Hæc enim est Differentia specifica inter permissam & prohibitam nominis mutationem. Et prout alias in *Crimine Falsi* inter alia tria potissimum concurrere debent requisita, Fachin. lib. 1. contr. 94. Mynsing. in §. item Lex. Cornel. Inst. de Public. Judic. Afflict. dec. 21. n. 12. Thoming. conf. 15. n. 17. Ita & in præsentî mutatione nominis, tanquam specie quâdam falsi, necesse est, ut quis hoc faciat sciens & dolosè. Dolus enim falsi causâ proxima. l. 27. ff. ad L. Cornel. de Fals. l. 16. de Test. l. 21. C. eod. Novell. 73. in præfat. & sine eo non committitur l. nec exemplum in verbis: cum non nisi dolo malo falsum committentes crimini subjunguntur. 20. C. ad L. Cornel. de Fals. c. homines. c. 25. autem c. 22. quæst. 2. Menoch. d. l. n. 1. § de præsumt. lib 5. præf. 20. n. 51. Mascard. de Probat. lib. 2. conel. 739. n. 12. Farinac. quæst. 150. n. 273. Petr. Gregor. lib. 36. c. 1. n. 6. § c. 5. n. 2. Theodor. in Judic. Crimin. cap 8. aphor. 1. lit. b. Carpz. p. 2. quæst. 39. n. 6. Nec tamen sufficit dolus præsumtus, sed verè illum adfuisse probari debet. Carpz. d. l. n. 7. Eckolt ad tit. ff. ad L. Cornel. de Fals. n. 8. In dubio namque error potius, quàm dolus in crimine falsi præsumitur. l. 5. C. de his qui sib.

adfer. in test. l. 6. C. de Dol. Menoch. l. 3. consil. 221. n. 16. Boer. dec. 16. Deinde etiam requiritur, ut id fiat cum immutatione veritatis, atque sic reali assumptione falsi alicujus nominis. Nec enim alias falsum statim committitur, si dolus fuerit adhibitus, nisi etiam veritas mutetur & pervertatur. l. 23. ff. ad L. Cornel. de Fals. Novell. 73. in praef. Meier. ad J. tit. de Publ. Judic. n. 7. Tandem denique in fraudem & præjudicium tertii. Falsitas enim non nocibilis ex L. Cornel. de Falsi. puniendi non est, eaq; communis Dd. sententia est. Farinac. alleg. loc. n. 291. & 292. ubi multos alios autores allegat, itemque Carpz. d. l. n. 10. Hisce tribus requisitis concurrentibus fraudulenta atque sic prohibita inde enascitur nominis mutatio. doc. l. nostrâ unic. C. de mutat. nom. & l. 13. ff. de L. Cornel. de Falsi. Add. Wesenb. in Paratit. ff. eod. n. 8. Bertaz. consil. 408. n. 14. Farinac. d. l. n. 144. Theoder. d. l. n. 13. Carpz. d. l. n. 33. Hotom. consil. 35. n. 7. Menoch. d. l. n. 19. Petr. Gregor. cit. loc. n. 1. Anton. Pichard. ad §. 7. J. de publ. Jud. n. 17. Perez. ad l. nostr. unic. C. de mut. nom. Brunn. ad eand. Ludwell. in Exerc. E. 18. t. 7. b. Limn. l. 1. J. P. c. 11. n. 58.

XVI. Duos autem h. l. constituunt modos, sub quibus ista prohibita mutatio evenire solet. *Primum*, cum quis non dissimulatâ personâ alterius nomen assumit; *Secundum*, cum quis personâ dissimulatâ se alium esse mentitur. Menoch. d. l. n. 19. Carpz. alleg. loc. n. 34. & 35. Anton. Pichard. alleg. loc. Limn. d. l. Eckolt. d. l. n. 5. Quos modos, cum naturam hujus illicitæ mutationis omninò exhaurire videantur, non immeritò hîc meos facio, breviter simul ostensurus, quænam species ad unumquemque illorum sint referendæ. Ad priorem itaque modum, dum scilicet quis non dissimulatâ personâ alterius nomen assumit, pertinet, (1) si quis alterius nomen, ipso dissentiente, assumit, cum per id confusio familiarum exoritur. Publicè autem interest, cognoscere nationes, ne claræ & honestæ familiæ pereant & confundantur commixtione & suppositione infectorum, arg. l. 1. §. 13. ff. de Ventr. inspic. Vid. Guil. Bened. de Test. in cap. Raynut. verb. de Clera n. 57. & 58. ubi plures hujus prohibitionis reddit rationes, itemque Viv. aec. 324. (2) si quis nomen mutat, ut scelera sua commodiùs & impunè perpetret, vel perpetrata in alios transferat, aut ipse etiam possit aufugere. Id. Guil. Bened. alleg. loc. Salicet. ad leg. nostr. unic. Manz. ad §. 1. J. de Injur. n. 37. In specie autem (3) si quis in celebratione contra-

ctûs

Cuius aliud sibi nomen assumit, ne postea contraxisse dicatur, & ex
 instrumento convento excipere possit, se non esse eum, qui in in-
 strumento dicitur promississe. Perez. *ad l. nostr. unic. n. 1.* Carpz.
d. l. n. 35. Limn. *alleg. loc. n. 58.* Menoch. *cit. loc. n. 23.* (4) Si mer-
 cator ad fraudanda vectigalia, vel ingenere in præjudicium alteri-
 us nomen aut signum alterius assumit. Farin. *d. l. n. 142.* Brunn.
ad l. nostr. unic. & Menoch. *d. l. n. 24. 25.* ubi & de Notario aliud si-
 gnum sibi assumente agit, cui addi potest Perez. *diñ. loc. quo dicit :*
Sic Tabellio signum semel assumtum & consuetum citra falsi crimen
mutare non potest. (5) Si quis fingit se creditorem falliti mercato-
 ris, cum non sit, in præjudicium aliorum. Bertaz. *consil. 538. n. 1.*
 Farin. *alleg. loc. n. 98.* Carpz. *d. l. Theod. d. l.* (6) Si quis falso dip-
 lomate vias comeat, *l. 27. §. 2. ff. ad L. Cornel. de Fals. ibiq;* Gothofr.
 Petr. Gregor. *d. l. n. 6.* (7) Si quis aliena insignia, privilegia
 & titulos altioris ordinis sibi adscribit. *d. l. 27. §. 3. ff. d. L. Cornel. de*
Fals. Paul. 5. Sentent. 25. §. 11. 12. Carpz. *d. l. n. 36.* Farinac. *d. l.*
n. 80. ubi & insimul de utentibus vestimentis alienis agit. Petr.
 Gregor. *d. l. n. 6.* Theoder. *alleg. loc. n. 5.* Loquor verò hic de frau-
 dulosâ & ad æmulationem alterius factâ assumptione Insignium.
 Alias enim quemadmodum nomina citra fraudem cuilibet licet as-
 sumere ad beneplacitum, Ita etiam eodem cum temperamento,
 cuilibet liberum erit, sibi fingere insignia. Vid. Limn. *J. P. lib. 6.*
c. 6. n. 42. §. seq. Inprimis autem Plebejis haud erit permittendum,
 ut nobilia sibi assumant insignia, galeam perforatam coronatamve,
 nisi per longam temporis possessionem assensu Principis confirma-
 ta sint & præscripta. *Id. n. 43.* Vultej. *consil. 17. n. 49. Vol. 3.* (8) Si
 quis falsum genus vel parentes falsos fingit, quo quid alienum in-
 tercipiat possideatvè. Paul. *d. l. §. 10.* ibidemque Cujac. Gothofr.
ad l. 13. ff. ad L. Cornel. de Fals. lit. S. Tulden. ad l. unic. C. de mut.
nom. (9) Si quis se pro Nobili aut Doctore gerit, cum non sit, *arg.*
l. 27. §. f. ff. ad L. Cornel. de Fals. Farin. *adduct. loc. n. 87.* Carpz. *d. l.*
n. 36. Perez. *d. l. Brunn. d. l. n. 2.* Menoch. *cit. loc. n. 21.* Mynsing.
de prob. c. 5. n. 4. Theoder. *in Jud. Crim. d. l. n. 6.* Id quod tamen
 eatenus procedere statuunt Dd. quatenus quis actum aliquem facit
 Nobili aut Doctori convenientem, perq; illum alios fallit. Se-
 cus si verbo tantum se Doctorem jactat; Tunc enim nullo suble-
 cuto effectu, mendacium quidem committere atque sic aliam ex-
 traordinariam penam mereri, non verò teneri falsi pœnâ, censent,

uti annotavit Alexand. in addit. ad Bartol. in l. eos. §. qui se pro milite. ff. ad L. Cornel. de fals. Menoch. d. l. n. 22. Carpz. d. l. n. 37. Farinac. alleg. loc. n. 87. 88. Theoder. d. l. n. 6. Schütz. in compend. Lauterb. ad tit. de Fals. p. 701. (10) Si quis se fingit Comitem Palatinum, creat Notarios & legitimat spurios, cum non fit Comes Palatinus. Farinac. d. l. n. 84. aut si quis Nobilem ex insigni ac præclarâ familiâ se se natum profitetur & ab aliis vel hujus vel alterius familiæ Nobilibus eo nomine pecuniam, vel aliud quicquam emendicat aliove modo eosdem fallit, lucro & commodo suo aliorumq; damno. Carpz. alleg. loc. n. 38. (11) Qui se pro Studiofo, cum non sit, gerit, quod ex matriculæ inspectione probari posse, vult Br. in l. 1. C. de rebus cred. Dec. consil. 457. Paris. 4. consil. 159. in fin. Theoder. d. l. n. 7. (12) Qui se Notarium esse affirmat, cum non sit creatus, Marf. sing. 35. Unde ab ejusmodi Notario instrumentum confectum non valet. Br. in l. 6. §. 1. n. 1. ad L. Jul. Repet. ne quidem ad pias causas Bl. in l. 15. §. 3. de Test. milit. quia privilegium testantis vel heredis vel legatarii non tollit delictum scribens. Mars. sing. 569. n. 4. Interdum tamen sustinetur ejusmodi Instrumentum, de quo Theoder. d. l. n. 8. (13) Si quis se Clericum esse dicit, qui tamen non est. Menoch. d. l. n. 21. Farinac. d. l. n. 85. ibidemq; allegati Autores. (14) Qui se Nuntium alicujus Regis vel Domini facit, cum non sit, Farinac. cit. loc. n. 83. (15) Qui se pro Prætoris aut alio magistratu, usurpatis illicitis insignibus, gerit, cum tamen privatus homo sit. Petr. Greg. d. l. n. 6. (16) Si quis militiam confingit in alterius terrorem vel necem, l. 27. §. 2. ff. ad L. Cornel. de Fals. Paul. l. 5. Sent. tit. 25. §. 11. Gothofr. ad l. 13. ff. ad L. Cornel. de Fals. lit. S. Petr. Gregor. d. l. Farinac. d. l. n. 82. (17) Qui facit se Procuratorem, cum non sit. l. 14. ff. de condit. caus. dat. caus. non sec. l. 19. C. de furt. Farinac. d. l. n. 89. Theoder. alleg. loc. n. 11. E. contra nomine proprio si quis intentaverit iudicium & post litis contestationem mutaverit & egerit procuratorio, non est licita ista mutatio, quare reus est absolvendus & actor condemnandus in expensas. Bald. consil. 125. Vol. IV. (18) Quando minor, animo decipiendi alterum, se majorem proficitur, prout à Scabinatu Lips. responsum fuit Judici & Scabinis in Waltersdorff: Da H. R. sich wesentlich und vorseßlicher Weise andere Leute zu betriegen vor mündlich ausgegeben, so möchte er dess wegen umb 1. neu Schock in Straffe genommen werden. Carpz. sep.

sep. alleg. loc. n. 42. (19) Denique hic etiam aliquo modo locum habet & illud, si Capitanei seu milites stipendiarii salarium & stipendium pro pluribus equis & militibus, quam habent, recipiunt. Albert. in rubr. ff. ad L. Cornel. de fals. n. 10. Farinac. d. l. n. 95. Capitain, so blinde Nahmen in ihren Seeel verrechnen/ sollen vierfache Restitution thun. Holländisch Kriegs-Recht/art. 70. cui addi possunt Königlich Schwedisch Kriegs-Recht/art. 91. 92. seq. Churfürstl. Sächsisches R. R. art. 17.

XVII. Pervenimus jam ad alterum prohibitæ mutationis modum, nimirum si quis personam dissimulat a se alium esse mentitur, id quod ob maximam similitudinem inter duos aliquando repertum non semel usu venisse comperimus. Sic in lege antiquâ notum est exemplum Jacobi, qui patri falso respondit, se esse ejus filium Esau. Gen. c. 27. relatatum in c. queritur. §. 1. c. 12. quest. 2. §. in c. ult. c. 22. quest. 2. Alia ejusmodi exempla suppeditat Valerius Maximus l. 9. cap. 15. ubi ostendit, plures extitisse, qui per mendacium se in alienas familias inferuerunt. Quale illud est, quod Cæsari Augusto evenit, cujus filium se esse quis aserebat, tanta erat ejus oris similitudo. Repertus est etiam, prout idem autor Valerius Max. loquitur, qui se diceret Q. Sertorii filium; quem ut agnosceret uxor ejus, nullâ vi compelli potuit. Et Trebellius Calca ob formæ similitudinem se asseveranter Clodium tulit, & parum abfuit, quin Centumvirali judicio heres ei non existeret. Et Cornelio Syllâ Dictatore existente repertus est, qui in domum Cn. Asinii Dionis irrupit, filiumq; ejus patrii Penatibus expulit, vociferando, non illum, sed se Dione esse procreatum. Eodem Præside Republicæ, sunt itidem verba Valerii, in consimili mendacio muliebris temeritas Mediolani repressa est, quæ se pro Rubria quadam perinde, ac falso credita esset incendio peruisse; nihil se pertinentibus bonis inseruit. It. barbarum quendam, ob eximiam similitudinem, quâ Ariarathen, Cappadociæ Regem, referebat, regnum penè affectasse, scribit idem Autor Valerius Max. d. l. Refert etiam Plin. lib. 7. Natur. histor. c. 12. & Solinus Polyhistor. c. 4. Artemonem tantâ formæ similitudine fuisse cum Antiocho, Syriæ Rege, ut Laodicæ conjux Regiæ, necato jam Antiocho, mimum per eum commendationis regniq; successione peregerit. Testatum quoque reliquit Paulus Æmil. l. 2. de gest. Franc. nec non Lips. in monit. Polit. extitisse, qui se Balduinum Cæsarem esse prædicaret, quem tamen in prælio contra Bulgaros

gares constanti famâ casum esse perhibebant, eò, quod gravitatem ore, quàm maximè fieri potest, præ se ferebat, venerationem sui captans, majestatemq; concilians, quò factum, ut Flandriæ Nobiles hominem Comitem Augustumq; salutantes, jura ab eo peterent, quod ille ad majestatis suæ fidem faciebat, nomina commemorans, nobilitatemq; ac egregia facinora majorum natu stemmataq; familiarum, à quo quisque esset progenitus. Convictus tamen à Ludovico M. Franciæ Rege, ex mandato Johanna, id temporis Balduini filia, laqueo strangulatus fuit, non tamen sine plebejula rumoribus, quæ patrem ab improbâ filiâ in ligno suspensum tunc & diu postea differebat. Vid. Forst. in not. Politic. ad Tac. Sic & Arnaldus quidam Tillius Martinum Guerram ita formâ & facie representavit, ut & ipsius Martini uxorem affinesq; falleret, qui detectâ fraude & dolo, luit pœnas emeritas: sicuti latum est solenne Arrestum Tolosæ, quod deinde Corasius suis illustravit commentariis. Vid. Menoch. d. l. n. 32. Thuan. l. 26. Histor. p. 525. & Autor der Monatlichen Unterredung einiger guten Freunde / de An. 1692. Mens. Jul. Notissima etiam historia est, quæ de Annâ Clevenfi, Henrici VIII. Angliæ Regis, desertâ conjuge, refertur; Scilicet extitisse quandam mulierem, quæ post mortem ipsius A. 1559. se illam Reginam, ac quasi adhuc in vivis esset, falsò fingeret, donec tandem fraude manifestatâ perpetuò fuit incarcerata. Conf. id. Autor der Monatlichen Unterredungen / de An. 1689. Mens. Dec. § quid. in append. p. 1269. Item An. 1608. Bartholomæus Lancefcus Senensis, falsissimus & scelestissimus homo, in civitate Parisiorum apud Regem & alios Primates, Burgestorum cognomen & insignia usurpavit, simulatevè se filium Pauli Qvinti asseruit, & sub eo prætextu plures à diversis pecuniarum notabiles quantitates extorsit, donec tandem re compertâ carceratus & in dictâ civitate postea suspensus fuit, cum prius ante fores Illustrissimi & Reverendissimi Domini Nuntii Apostolici, cum accensâ candelâ in manibus retentâ, se falsum dixisse & mentitum fuisse, publicè & coram omni populo fastus esset, ac deinceps flammis consummati cadaveris cineres in annem projecti fuerunt. Farinac. d. quest. 150. n. 36. Sic suo tempore fuisse quendam in Moscoviâ, qui pro Magno Moscoviæ Duce Demetrio se falsò jactitaverit, Meteran. histor. belg. lib. 25. refert, & insequentibus annis Wittebergæ & aliis locis non sine vitæ dispendio aliquis Baro generosus audiri voluit. sec. Theoder. in

der. in *Jud. Crim. d. l. n. 6.* Id quod & meo tempore Lipsiæ aliquando contigisse memini. Plura exempla etiam habemus in *Jove Plautino, Don Sebastiano, Rege Portugallie.* *Limn. lib. 1. J. P. c. 11. n. 59.* inprimis verò Author Belgicus Theatri Tragici, *van bet Treur-Tonneel der Derluchtigen Mannen onser Eeuw*, in vita ipsius, qui lectorem sine suspensio judicio dimittet, quod & facit Author Gallicus in *Tractat. sub Tit. Dom Sebastian Roy de Portugal, dans la 3me partie à la page. 235.* Conf. *Petr. Greg. d. l. n. 1. Carpz. d. l. n. 34. Menoch. d. l. n. 30. 31. Anton. Pichard. ad §. 7. J. de publ. Jud. n. 17. Joseph. lib. 7. antiq. Jud. cap. 14.* tandemq; novissimè Joan Baptista de Recoles, qui An. 1683. Amstelodami integrum edidit tractatum de ejusmodi nebulonibus, qui Imperatorum, Regum, Principum aliorumq; personas falsò professi sunt.

XV III. Explicatâ huc usque Forma tum licitâ tum prohibitâ mutationis, restat, ut *Effectum* & *Contraria* laconicè adhuc consideremus. *Effectus* igitur *permisse mutationis*, est, quod illa ipsa sit extra pœnam, arg. *l. nostr. unic.* imò quandoque præcepta, necessaria & utilis, id quod ex hæcenus allegatis exemplis patescit, inprimis autem ex eo, quod libertus manumittentis, & arrogatus arrogantis, itemque institutus sub eâ conditione instituentis nomen debeat assumere. &c. *Perez. ad l. alleg. unic. Effectus* verò *prohibitæ mutationis* incidit in *Crimen Falsi*, cujus pœnas varias videmus esse constitutas. Communiter quidem tradunt Dd., quod pœna falsi in homine nobili sit *deportatio cum publicatione bonorum*; in personâ vili *damnatio in metallum*; in servo *ultimum supplicium*, textus est in *l. 1. §. fin.* & ibi etiam *Alber. n. 1. itemq; Marfil. in rubr. ff. ad L. Corn. de Falsi. n. 4. junct. l. si quis. 38. §. qui vivi testamentum. ff. de pœn. l. ubi falsi. 22. in fin. C. ad L. Cornel. de Falsi. §. item Lex. Corn. de Falsi. 7. Inst. de Publ. Judic. ubi Glossa in figuracione casus, in verbo: ultimum supplicium & in verbo: deportatio. Farinac. d. quest. 150. n. 19. Carpz. d. quest. 93. n. 16. Theodor. d. l. n. 19. Petr. Gregor. Syntag. Jur. l. 36. c. 3. n. 4. & cap. 5. n. 2. in verbis: *hujusq; pœna* &c. *Menoch. de A. J. Q. libr. 2. cas. 306. n. 1. 2.* & 3. Verum postquam pœna publicationis bonorum ob crimen falsi, perinde ac alia, certo modo remissa fuit in *avth. Bon. damnat. C. de bon. proscript. Novell. 134. cap. ult.* ac deportationis pœna hodiè amplius in usu non est, sed in ejus locum successit *Relegatio*, vel quandoque *fustigatio*, *Carpz. d. l. n. 17. 18. ibiq; Aut. alleg.* imò de Jure quoque Civili pœna falsi, pro qualitate admitti, ad *manus amputationem**

nam, & quandoque ad extremum supplicium, extendi potest. Novell. 17. c. 8. in pr. Novell. 134. c. 13. l. 22. C. ad L. Cornel. de Fals. l. 1. 2. C. de fals. monet. Ideo non malè quis dixerit, poenam falsi hodie esse arbitrariam, ita, ut pro mensurâ delicti, urgentibus circumstantiis usque ad ultimum supplicium vel aliam corporis poenam inflictivam extendi possit. Carpz. d. l. n. 20. Schulz. Synops. Inst. de Publ. jud. lit. u. Farinac. d. l. n. 21. Perez. ad l. nostr. unic. n. 18. Zoef. ad L. Cornel. de Fals. n. 2. Cum quo etiam convenit Nemesius Carolina, art. 112. in verbis: Nachdem die Fälschung viel oder wenig/ böshafftig und schädlich geschicht etc. peinlich gestrafft werden. § art. 113. verb. der soll zu peinlicher Straff angenommen etc. § art. 115. verb. und darzu an den Pranger / oder Hals-Eisen gestellet / mit Ruthen ausgehauen / des Landes verboten / oder sonst nach Gelegenheit der Mißhandlung in andere Wege gestraffet werden. Neque huic dispositioni contrariatur constitutio Jur. Saxon. Siquidem in art. 13. Land-Recht l. 2. expressè dicitur in verbis: Dasselbe Gerichte gehet auch über unrecht Maß/ über falsch Gewicht und über falschen Speiß-Rauff/ ob man es überwunden wird etc. Atque hinc in Foro Saxonico falsarii poenâ coercentur arbitrariâ, ut plurimum tamen relegatione aut fustigatione pro ratione commissi delicti. Carpz. d. l. n. 24. ibiq. Dd. alleg.

XIX. His præmissis suâ sponte jam sequitur, poenam prohibere nominum mutationis esse quoq. arbitrariam, ita, ut pro ratione doli & circumstantiarum, inprimis autem damni exinde enati, poena carceris, relegationis, fustigationis, imò ultimi quandoque supplicii possit habere locum. Menoch. d. l. n. 20. Farinac. d. l. n. 139. Brunn. ad l. un. C. de mut. nom. n. 2. § 3. Hinc foeminae cuidam plebejae, quæ ex nobili familiâ se natam jactans, & bonis suis spoliata dissimulans, à nobilibus pecuniam emendicaverat, poenam temporalis relegationis dictavêre Scabini Lipsiens. ad consultationem Quaestoris Dresdens. An. 1629. Mens. Octobr. Nec non An. 1587. Mens. Januar. in casu haud multum ab simili ab eod. Scabinatu pronunciatum fuit: Hat bemeldter Vello sich vor einem Vommerschen Edelmann/ des Geschlechts der Velsen und vor des Hauptmanns zu Stolpen Bruders Sohn fälschlich ausgegeben/ und sich ferner gerühmet / daß er Landes Fendrich geweest were / und dessen dreyerley falsche Maß- Brieffe bey sich gehabt / und andern verseyet und verpfändet / auch im Wirthshaus allerley Ruthwillen mit Hauen und Stechen geübet etc. So wird

12

wird er von wegen solches Falsches und geübten Verbrechen billich zur Staupen geschlagen / und des Churfürsten zu Sachsen 2c. unseers gnädigsten Herrn Landes ewig verwiesen / V. R. W. Vid. Carpz. d. l. n. 39. § 40. Pari modo & Scabini Jenenses *An. 1623. Mens. Decembr.* pronunciarunt: Hat Johann Penicke in der Güte bekandt/ daß Ihn nicht allein vor 28. Jahren/wegen verfertigten falschen Brandbrieffes / auf eingehohlete Marburgische Rechts Belehrung / die Rechte Faust abgeschlagen worden / sondern auch hierauf mit Betteln fortgefahren / und anfangs sich vor einen Schuldiener / hernacher aber vor einem Pfarrer fälschlich ausgegeben / da er doch niemals dergleichen Nemter bedienet / zu dessen Behuf er ihm vorangezogene Kundtschafften zu Erfurth machen lassen / alles nach fernern Inhalt seiner gültlichen Aussage / Als wird er um seiner Mißhandlung willen / andern zum Abscheu / mit Ruthen öffentlich / jedoch in Ansehung seines Alters / gelinder massen ausgestrichen / und folgendes des Landes ewig verwiesen. V. R. W. Aliud Exemplum memorabile adducit Faber in Codice suo lib. 9. tit. 16. de mut. Nom. Def. 1. his verbis: Cum Carnifex quidam honesti viri & advocati nomen sibi arrogasset, seq. pro agnato publice jactitaret, falsò tamen & dolo malo, ut probi & nobilis viri existimationem lederet, aut ab eo pecuniam, ne id faceret, extorqueret, putavit Senatus (sacer Sabaudie) cedendum virgis, & exilio multandum esse. Pœnam verò, ut vocant, honorariam, cui locus esse videbatur, consultò prætermisit, quòd ejus conditionis homo jam infamis neq. honoris jacturam facere ullam posset, neq. honorem, quem nullum haberet, alteri dare vel reddere. Subjungens illud Bartoli: *Mal da chi non ha, dice la Campana di San Pietro.*

XX. Cæterum quod aliquando & pœna capitalis hoc delictum subsequntur, non tantum docent exempla allegati Pseudo-Martini Galli, & Bartholomæi Lancefi Senensis aliorumq; plurium; Verùm etiam optimè hanc rem illustrat sequens casus, qui accidit *An. 1613. Mens. Octobr. & Nov.* quiq; à Serenissimâ Viduâ Serenissimi Electoris Saxonie, Christiani II. pientissimæ recordationis, ad Scabinatum Jenensem fuit delatus, de falsario quodam, qui ex Generosissima Rantzoviorum familiâ oriundum falsò se jactaverat, & sub hoc prætextu à Serenissimâ Reginâ Angliæ, & aliis Principibus personis ingentem pecuniæ summam, & ultra 24. mille trecentos & duodecim florenos extorferat, subq; hoc fuco, quasi à Diabolo obfessus esset, multos fefellerat: præterèa in torturâ, quam Scabini Li-

psienfes ei dictaverant, confessus fuit aliquot latrocinia, it. quod veneno, Mercurii nomen fortiente, non solum Serenissima Electorali Viduae, sed etiam illius Serenitatis victualibus Praefecto proditoria machinatione fata & mortem accelerare sibi proposuerit. Responsum ipsum sequentibus constat verbis: **Auf überschickte** peinliche und gürtliche Ausfage des gefangenen Claus Hörn/ so ihr uns / sambt vorigen Acten und Inquisition Sachen 33. u. wie derselbe zu straffen/ oder was sonst wider Ihn vorzunehmen sey / da er auch wiederum revocirte/ wessen man sich denn also zu verhalten habe/ euch zu erkennen zu geben / gebeten / demnach S. W. N. hat gemeinder Claus Hörn befanndt/ daß er zu dem Ende sich vor einem von Rangoven ausgeben/ damit er unter diesem Namen ihm ein groß Ansehen machen / auch vor einen reichen vom Adel gehalten und desto weniger Betrugs gegen ihn vermuthet werden möchte/ Er habe das Rangovische Wappen in Petschafft geführet / dadurch Königliche/ Chur- und Fürstliche Personen / auch andere ehrliche Leute zu berriegen/ daß er bey der Königin in Engeland fälschlich vorgegeben / als wenn sein Freund zu Paris Schulden halber gefangen säße / und unter solchem Schein von Ihr Königl. Majestät 10000. Rthlr. entlehnet bekommen / weil er sonderlich sich gestellet / als wolte er Ihrer Majestät Cammer Magd ehüchen / welche er gleichfals mit 1150. Rthlr. aufgesetzt / Ferner daß er gegen der Churfl. Sächs. Wittiben / Unserer gnädigsten Churfürstin und Frauen/ Cammer-Frauen gedacht und begehret / bey Ihrer Churfl. Gnaden allein zu seyn/ auch deswegen dem Silber-Diener eine silberne Kanne zugefaget / wann Er Ihm solches bey der Cammer-Frauen ausrichten / und zu wegen bringen würde / Desgleichen daß er bey istermelter Cammer-Frauen nach Ihrer Churfl. Gnaden Schak und Geld gefraget / und derselben Schak wegzubringen vorhabens / oder doch zum wenigsten Ihr. Churfl. Gnaden auf ehliche 1000. fl. zu betrügen / nachmals aber sich heimlicher Weise davon zu machen willens gewesen/ Weiters daß er an dem Fürtter-Marschalck heimlicher wechlicher Weise Gewalt zu üben/ mit denselben bey sich habenden Messern umbzubringen/ hernach seine Kleinodien / Contrafait / Baarschafft / und anders / zu sich nehmen / und davon zu lauffen ihme vorgenommen / It. daß der Junge N. eine falsche Vorschrifft von Gerhard von Rangoven an Herrn Hoffmeister N. gebracht / welche mit seinem guten Wissen gestellt / und er der Hörn hätte daselbe selbst besiegelt / verhoffend an den Churfürstl. Sächs.

Sächf. Widdums Hoff zu kommen/ und weren derselben Gefellen 7.
die mit Ihm in ein Horn geblasen/ daß er auch die Churfürstl. Sächf.
Wittbe mit dem Mercurio hinrichten/ und den Gift entweder in
Speise oder Franck bringhen. It. daß er 4. Mordthaten auf der
Lüneburgischen Heide/ jedoch ohne Hand-Anlegung/ helfen begehen/
und habe er zur Ausbeute bekommen von dem erstberaubten 3000.
Thaler/ der ander hat bey sich gehabt ungefehr in die 2000. Thaler/
der dritte bey 4000. davon Horn sein Antheil empfangen/ den 4. Ent-
leibten hette er und seine Gesellschaft nichts nehmen können/ dann Sie
die Flucht nehmen müssen/ Leglich daß er in Hollstein/ in Engeland/
in Dennemarck und Fentschland viel Leuthe aufgesetzt/ und dieselbe
über die 14000. Gulden schändlich betrogen/ Da nun in gehaltener
Nachfrage sich befindet/ daß die 4. um ihr Leben gebracht/ und mehr
besagter Claus Horn würde/ auffer dem Gezeignus des Orts/ da er
peinlich angegriffen/ vor Richter und Schöppen und einen Notario
ungebunden und ungedrohet/ auf anderweit vorgehendes Befragen
auf seiner gethanen Uthricht verharren/ So ist er/ wegen solches sei-
nes begangenen vielfältigen Falsches/ grosse Aufsehung und Betrug/
Mordthat und Rauberey/ und andern hochstrafflichen Verbrechen/
gen/ ohngeacht derselbe folgender wiederumb vor öffentlichen peinlichen
Gerichte es wiederruffe/ zur Nichtstatt zu schleiffen/ sein Leib vier-
mal mit glühenden Zangen zu reiffen/ und nachmals mit dem Rade
vom Leben zum Tode zu richten/ und alsdenn darauf zu legen.
B. N. W.

XXI. Tandem denique deducimur ad *Contraria*. Quoniam
autem hæc ipsa ex antecedentibus facile apparent; idcirco non
opus erit, illorum explanationi diutius harere. Breviter sunt
illa, quæ vel ipsi mutationi contrariantur, quod fit, dum quis
idem nomen retinet, vel ejusdem pœnæ. Atque ad hæc contraria
pertinent omnes illi casus, in quibus mutatio nominis licita, ac con-
sequenter pro impunitâ habetur.

Sic, concessis à DEO clementer viribus,
Dissertationis nostræ materiam non quidem eâ,
quâ debuimus, ingenii dexteritate & præstantiâ,
sed, quâ potuimus, humanâ imbecillitate ad
F 3 finem

finem perducimus, lubens meritoq; illius solidio-
rem pertractationem *limatioribus* iudiciis relin-
quentes. Tu autem, *Lector Benevole*, magis
voluntatem in rebus altioribus aliquid peragen-
di, quàm ipsum laborem, ut æstimes, est, quod
obnixè rogitamus. Novissimè

*Si qua meis fuerint, ut erunt, vitiosa libellis,
Excusata suo tempore, Lector, habe.*

DEO immortalis sit

*LAUS, HONOR ET GLORIA
SEMPITERNA.*



I. Qui

I.

QVI DOCTORANDI titulô in-
signiris, Amice,
Mutabis nomen diminuesq; tuum.
Diminues nomen, sed conduplicabis ho-
norem;

Et sic mutató nomine Doctor eris.

Id quod boni ominis ergo
Nobilissimo DN. DOCTORANDO
gratulabundus impertiebatur

CHRISTOPHORVS Sonntag/

SS. Theol. D. & Profess. Publ. Primar.

h. t. Univ. RECTOR.

II.

Angelus ut nomen, sic dat Tibi, CANDIDE,
mores,

Nomen enim sine re nil nisi nomen erit.

Hinc Patriæ quondam, Patriq; Tuisq; quod opto,
Angelus & senii dulce levamen eris.

Unicum adhuc supereft, à Te quod postulo,
nostram

Saxoniam postquam veneris atq; domum,
Nomine quælo meo veteres reverenter Amicos,

Quos nunc Patronos osculor atq; colo,

Et salvere jube, & multum longeq; valere,

Atq; agere ex votis cuncta gerenda suis.

Vivat.

Vivat, quem quondam mihi conciliavit Amicum
 Altdorfina, mea Præsidium Patriæ, (Heros,
 KNOCHIVS excellens! Vivat POELNIZIVS

Qvem Lauterbachi junxit amica Schola!

Vivat uterq; diu felix, faustusq;, beatus,

Saxonici nostri lumina magna poli!

*Amicissimi olim sui in Celeberrima Salana Commi-
 litis & Conuictoris Filio, Amico itidem suo,
 de felicissima studiorum Academicorum Cata-
 strophe ex animo gratulaturus deprop.*

GEORGIUS REICHARDUS *Sammer*/D.

III.

Terra Variscorum genuit TE, Porta pro-
 bavit,

Lipsia reclusit Jura sacrata TIBI.

Altdorfina Themis decorat tua tempora, Mater
 Dresda benigna diu sit, maneatq;, precor.

*Hæc Affini suo Optimo, atq; hæcenus Auditori,
 nunc Fautori, de promeritis Brabeis Aca-
 demicis gratulatur, utq; condigni in foro
 sequantur Honores, ex animo vovet*

HENRICUS *Lind*/D.

IV.

Cur mutas Nomen, cum vix præstantius ullum
 TUO sit, erudite Themidis Aspecta:

Nempe quod amborum sit Conspiratio sancta.

Nam quidquid Angeli sonant, Justitia cluet.

Ecce, recens Doctor posthac in Jure vocaris,

Ut nil, nisi quod æquum piumq;, audit, sones.

Boni Ominis ergo ita gratulabundus alludit

FELIX *Spitz*/D.

V. JOH.

12

JOH. GOTFRIEDO ENGEL-
SCHALLIO

Nobilissimo Clarissimoq; Viro

JOH. CHRISTOPHORVS WAGENSELIUS

S. P. D.

Significasti mihi, ENGELSCHALLI NOBILISSIME, Inaugurali, quam vocant, Disputationi, ad rite summos in utroq; Jure honores capeffendos, viam munituræ, selegisse te argumentum de *Nominum Immutatione*. Est illud tam lautum lepidumq; ut nihil supra, nec poteras facile in ullo alio, eruditionis tuæ lectionisq; copiam magis omnium oculis exponere. Non dissimulo, sæpe me quoq; Nominum Propriorum consideratio, sive torsit, sive rapuit in admirationem; & jure quidem bono, nam hanc curam ne quidem Supremum Numen, Optimus Maximusque DEVS, a se voluit esse alienam. Mox enim cum primum hominem Adamum creasset, stitit illi feras, pecudes, volucresq; omnium generum, ut, quia,

Principis est virtus maxima nosse suos,

ipse, istorum omnium dominus futurus, singularum naturam perspiceret exploraretq; & suum cuiq; nomen, pro diversa indolis habitudine inderet. Agnoscimus vel hinc, quanta sapientia Adamum præditum fuisse necesse sit: quippe, intima perspicere animantium, quorum nos pelles; cornua, ungulas, villos tantum intuemur, aptumq; quod proprietatibus eorundem respondeat, nomen accommodare,

G

meri-

merito divinæ sapientiæ affine visum est Platoni in Cratylo. Simul ista, quod obiter addendum, ad internectionem delent, male conciliatos homullos, Adamo antiquiores, quos multum familiaris quondam mihi *Isaacus Peyverius*, Doctus cætera Vir, & Incluti Herois, Serenissimi Ludovici Condæi Principis Bibliothecarius, non ex luto, sed cerebro suo eruderavit, novus Prometheus. Quod si enim seculis innumerabilibus ante Adamum, jam in orbe extabant homines ratione & sermone utentes, profecto non carebant animantia suis nominibus, nec opus erat ut Adamus nova excogitaret. Isti enim sine dubio, communem cum Præadamitis loquelam tribuere debet, qui hos admittit, quoniam sic ipsomet DEO Gen. XI. 1. testimonium perhibente, ante universi hujus cataclysmum, *erat terra labii unius, & sermorum eorundem*. Amplius, patescit hinc Sacrosanctæ Hebraicæ Linguæ majestas & primæva antiquitas: nec enim alia, quam hac ipsa, Deus Adamo, de Animantibus propriis nominibus designandis mandatum impertivit, nec ipse alio idiomate effectum dedit, quod erat imperatum. Scio perbene aliud visum fuisse, ut ignobiliore taceam, *Scaligero, Grotio, & Vossio Patri*, magnis Nominibus; qui sibi persuasere, catholicam ante diluvium linguam, in linguarum confusione penitus intercidisse, neque superare hodie, nisi quasdam ejus in cæteris linguis dispersas reliquias. Enim vero, extra controversiæ periculum positum est, de rebus priscis, magis antiquis, quam Recentiorum testationibus fidem esse adhibendam. Jam autem, quod Hieronymus ep. 144. edixit, *Ebræam linguam, qua Vetus Testamentum scriptum est, esse initium oris & communis eloqui, universa credidit antiquitas*. Quin & favet huic opinioni ratio, cum ex sola Hebræa lingua, etymologiæ omnium nominum, quæ personis & locis, inde a mundi exordio, ad dispersionem usque gentium, fuere indita, possint arcessi, & explicari. Tum vero servant universæ, quibus homines collo-

quun-

quuntur linguæ, Hebræi idiomatis luculenta vestigia, referuntq; matricem suam linguam manifestis indiciiis. Equidem, qui Hebræam linguam primigeniam negant, illud quod de originatione Nominum Propriorum, quibus personæ & loca ante linguarum confusionem insigneabantur, attuli validissimum argumentum, sic labefactare conantur, ut dicant, Nomina ista a Scriptoribus Sacris, in usum Hebrææ gentis, a naturali & genuino sono mutata esse, ut Latine *Sylvam Ducis, Herbipolim, Regiomontum*, pro vernaculis *Nersogebusch/ Würgburg/ Königsberg* dicimus. At, elumbis est hæc exceptio, quippe, si hoc erat Scriptorum Sacrorum, quod istis visum est, institutum, cui bono retinuerunt in suis libris, alia Propria Nomina, liquido Perficæ, Samaritanæ, Arabicæ & Ægyptiacæ originis? Nec magis Maronitæ, quos inter *Georgius Michaël Amira Edeniensis e Libano*, in præludiis Grammaticæ Syriacæ eminent, audiendi sunt, qui Syram, sive, quæ eadem est, Chaldaicam linguam, omnium primam faciunt, ipsa illa de Nominibus Propriis præcorum mortalium ratione usi, cum & eorundem significationes ad istam linguam quadrent. Quod, etsi in cæteris aliquatenus succedit, tamen cum ventum est ad Adami verba Gen. II. 23. *Vocabitur* (sit venia verbo, quod necessitas exigit) *Vir, quia ex viro sumta est*, tum aqua eis hæret. Hebraice, ut *איש Isch* pro *viro*, sic *אשה Ischa* pro *foemina aut muliere*, vox usitatissima est, cujus etymologiam ipse Protoplastus aperit, cum mulierem ideo dicit *אשה Ischa* vocari, quia *אשה ex Isch* hoc est viro, sumta est. Id Chaldæi cum suo idiomate conciliare non possunt, quia ad virum & foeminam significandos, destituuntur conjugatis vocibus: peritq; gratia allusionis apud illorum Paraphrastas, nam pro *Muliere* designanda, Onkelos *אשה Iteta*, Jonathan *אשה Itta* expressere, pro *Viro* vero inueniendo, ille *איש Baal*, hic *גבר Gevar* adhibuit, hoc est, plane diffonas Viri & Mulieris appellationes, & nihil quicquam



affinitatis mutuo habentes. Imo, nonne hoc monstri simile est, nec reperiri, quantum mihi constat, & appello Hieronymi Megiseri Thesaurum Polyglottum, qui ex 400. tam Veteris quam Novi Orbis Nationum Linguis collectus est; nec reperiri, inquam, in Orbe universo Linguam aliam, in qua illa, quam Adamus inculcavit, Viri & Fœminæ appellationum analogia, quod tamen crebro fieri debuisse quis opinetur, obtineat: Lutheri enim Mânnin / & Symmachi *âvdvîs* factitia sunt, *Virago* vero, qua voce Vulgatus Interpres, eam cum verbo *Vir* componendo, emphasin Hebræam utcunq; reddere studuit, non *mulierem simpliciter*, quæ tamen significatio unice est hujus loci, sed *mulierem fortem, animo & virtute virili præstantem*, notat, unde *Dira virago Diana*, apud Senecam in Hippolyto, & *bello, metuenda virago Pallas*, apud Ovidium 2. Metam. Recte igitur Lyranus: *Virago, non signat mulierem de viro sumtam vel derivatam, sed viriliter agentem.*

Rursus autem ad DEVM redeo, cui non tantum curæ cordiq; fuit, ut rebus vera Nomina imponerentur, verum idem etiam aliqua, quæ non satis ominata visa sunt, immutavit. Hoc imprimis circa *Abrami & Sarai* nomina factum esse verisimile evadit, si verum fuerit quod Cabbalistæ tradunt, Abramum nullam prolem gignere, nullam Sarai parere potuisse, nisi pro antiquis appellationibus, *Abraham & Sara* voces, divinitus substituerentur. Quod, ipso effatum, tanquam indubiæ veritatis, famosis suis nongentis Conclusionibus etiam inferuit, Seculi sui Phoenix, *Johannes Picus Comes Mirandulanus*. Nec fuit alienus ab hoc mutandi Nomina cepto SERVATOR noster, atque, quod S. Justinus Martyr in Dialogo cum Tryphone observat, sicut a DEO in Veteri Testamento nomina sunt immutata Abrahamo & Saræ, & novum cognomen datum Jacobo; ita quoq; in Novo, Servator, nonnullis Discipulorum suorum nova adjecit nomina, Petro scilicet, & Jacobo, & Johanni filiis Zebedæi, quos

Filios

Filios tonitrus appellavit, ut se eundem esse, quem Patriarchæ coluerant, comprobaret, & dominium suum declararet.

Illud miretur quis, olim apud Judæos more fuisse receptum, ut præter parentes, etiam alii, arrepta undecunq; occasione, ex se minime natis, nominum imponendorum potestatem sibi vindicarent. Extat in eam rem locus insignis in libro Hebraico de Vita Mosis, quem ego MS. teneo, & quem publice editum, erudita Versione ac Notis illustravit, Vir ingenio & munerum dignitate Maximus, *Gilbertus Gaulminius*, Supremæ Parisiensis Curiaë Senator primarius, & Libellorum Supplicum ad Christianissimum Regem Curator præcipuus, qui me olim in Gallia peregrinantem, inter Veneratores admisit ac libens. Eum locum huc in medium afferre non pigra-

bor, est autem de Mose sermo: ויאמר לה הוליכי הילך ותניקו: לי ואני אתן ארז עבדך שתי כספים ליום: ויהי מקץ שנתיים ימים ותביאתו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה כי מן המים משותתו ואביו קרא לו חבר כי בעבורו נתחבר עם אשתו ואמו קרא לו יקותיאל כי הניקתו משדודה ואחותו קרא לו ירד כי ירדה אחיו אל היאר לראות מה יהא בסופו ואחרן קרא לו אביגונה כי גנח אבי את אמי והושיב בעבור זה וקחת זקנו קרא לו אביגדור כי בעבורו בדר אלהים פרץ בישראל אשר לא הוסיפו עוד המצריים להשליך בנים היארה ומניקתו קרא לו אביסוכו כי האלתים יצפינתו כסוכה מריב המצריים וישראל קראו:

Illustris Gaulminii interpretatio est: Mater Jocebeth puerum (Mosen) duobus in diem argenteis alendum suscepit. Biennio post Pharaonis filiae sinitur, ab eaq; adoptatur, ac Moses quod eam aquis eduxerat, vocatur. Verum Pater eum Chabar vocabat, quia ejus causa Vxorem iterum sibi sociaverat; Mater, Jechotiel, quia lactaverat: Amita, Jared, quia expositi et ventum observatura, Nilum prope descenderat: Aaron Abizannach, quia propter eum Amram Jocebed ad vocavit, quam dimiserat: Kehat, Abigedur, quia Deus ejus ergo rupturam clausit, nec de projiciendis in Nilum Hebraeis amplius cautum: Nutrix, Abifuco, quia illum in tugurio Deus

G. 3. ab



ab Ægyptiorum vixta occultum servaverat. At, Israëlita ceteri, Schemaja filium Nathanaël appellabant, quia in diebus ejus, clamores illorum Dominus audiverat. Verum, in his, Amitam, pro Sorore, Vir Summus nominavit per incuriam. Αλλὰ ἡ διατίνομα in rebus, quas te, VIR NOBILISSIME, diligentius persequutum esse dubitare me non finit, varia doctrina excultum pectus tuum. Quod unum igitur restat, specimen tuum tibi gratulor, DEumq; precor, ut quæ porro publice profutura meditareris ac cœptabis, bene evenire sinat, & te solida felicitate beet. Scr. in Museo a. d. xv. Novemb. A. c 10 10c XCII.

☉ VI ☉

O satis est Astræa, satis, satis est Rabularum;
 Nam genus hoc hominum jam fora cuncta replet.
 Qui sua non possunt, aliorum verba sequuntur,
 Chartag, nummipetens nil nisi jura crepat.
 Bartole cede locum, quid stas, mi Balde? recede,
 Ut sedeant legum fulmina, fulcra fori.
 O miseri mores, quos sola licentia fecit!
 Ni rabulæ pereant, lexq; cliensq; perit.
 Fallor, non pereunt; nam sæpè Licentia præstat,
 Ut rabule pereant, lexq; sit atq; cliens.
 Illa novum toties splendorem legibus addit,
 Promeritum quoties cingit honore caput.
 ENGELSCHALLE Tibi ridet fors illa, jubetq;
 Legibus ut serves vimq; decusq; suum.
 Ergo age, Teg, virum præsta, rabulasq; flagella,
 Nam Themis, ut liceat, jam Tibi jura dedit.

Hic Nobilissimo atq; Amicissimo suo Affini de promerito Charactere cum voto perennantis felicitatis ad vota fluentis ex animo gratulari voluit, debuit

JOH. GEORG. TISCHER, Potent. Elector. Saxon.
 redit. Coldicens. Præfect.

VII. Li-

☉ VII. ☉

Ipsæ non solum adaperta jura
In manus sumfisse Tuas, & illa
Gnaviter tractasse labore multo,
est in aprico;

Verum & ornatis Noricis Athenis
Sedulò id jam TE quoq; præstitisse
Laude cum summâ, Themidis perite,
quisq; fatetur.

Excipit tantos meritò labores
Hoc novum dignumq; LICENTIATI
Nomen, ac omnes Tibi gratulantur
terq; quaterq;.

Ita

*Consultissimo DN. DOCTORANDO, hætenus
Commensali conjunctissimo, ob honores
letitiam, ob discessum verò tristitiam
suam testari debuere*

CONSALINI LINCKIANI.

☉ IIX. ☉

Sonnet.

Eh wolte/ liebster Freund! von deinem Lobe schreiben:
Wie dein gelehrter Kiel die letzte Probe bringt/
und wie Dir noch jegund der beste Streich gelinge;
Nun aber soll mein Lob und ganzer Vorsatz bleiben.

Wo volle Blumen stehn/ da darff kein Gras bekleiben.
Weil grosser Männer Ruhm von deiner Schrift erklingt/
den ich so oft gehört/ und den kein Farnus zwingt/
so mag Ihr grosses Wort die schwache Hand vertreiben.

Ich

Ich habe demnach nichts / was diesen Blättern gleicht/
wenn nicht mein treuer Wunsch an ihre Größe reicht/
den Seele/ Herz und Mund an statt der Sache geben.

Dem Berck wird mir indeß ein stäter Richter seyn/
ich weiß/ du schreibst mich nicht als ein Exempel ein:
Mein Name hat Bestand/ ich will dein Diener leben.

Eucharius Gottlieb Rink.

☉ .IX. ☉

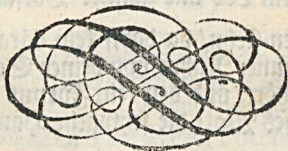
Nomina mutari certum est, mutantur & ipse
Res, audit mundus, quod fuit ante Chaos.
Pontifices & amant nomen mutare, minores
Et Di mutarunt nomina sepe sua.
Nomina, res parva est, quid sit mutare priora,
Difficilis jussu quid sit arare manu.
Hinc Tu jure clues nunc DOCTORANDUS, Amice,
Et permutato nomine DOCTOR eris.

Paucis hisce

Nobilissimo atq; Clarissimo DN. ENGELSCHALLO, Fautori
atq; Amico suo perdilecto, masculè & pereruditè
de Mutatione Nominum disputanti, de felici
studiorum successu, seu specimine edito, & studiis
imposito colophone subsequenteribusq; honoribus
gratulari, memoriamq; suam commendare voluit

GOTTFRID LUDWIG à SEIDEL,

Nobil. March.







Altdorf, Diss., 1692-93

ULB Halle 3
004 572 483

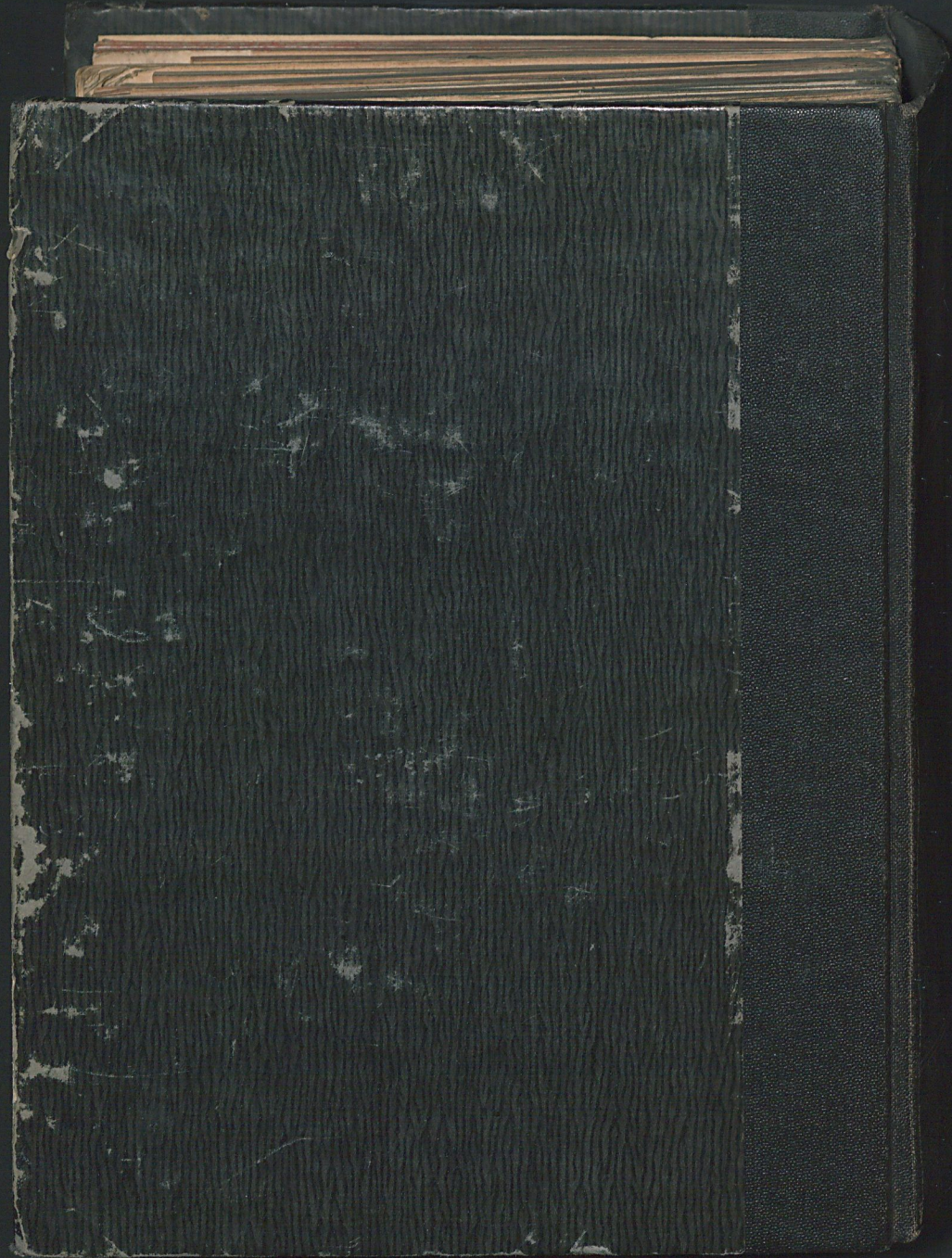


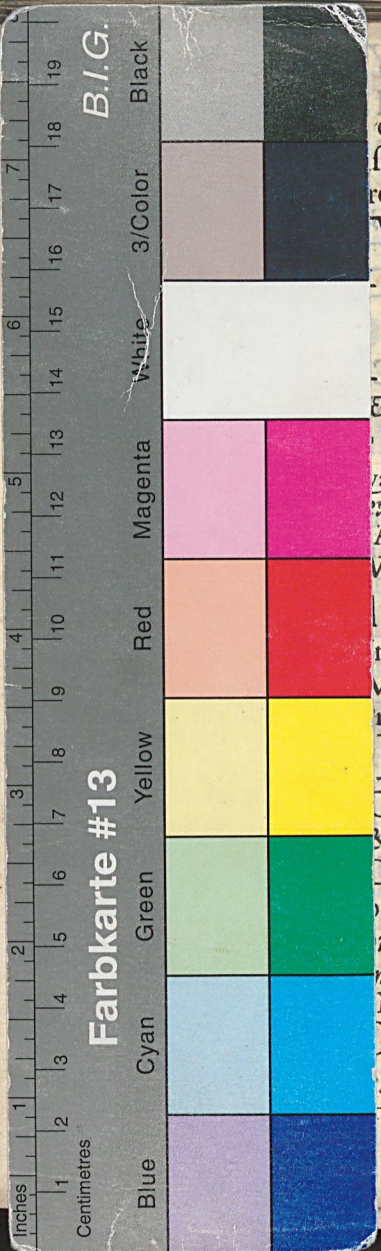
f

sb.

V 17







D. *No: 310. #.*
 INAUGURALIS,
 eo,
 stum est
 rca
 1692 16
 2
 IONEM
 NUM,
 Mutat. Nomin.
 AUTORITATE
 VIFICI
 ORDINIS
 MIA ALTDORFINA,
 ro
 NTIA
 QUE JURE HONORES
 DOCTORALIA
 esfendi,
 rum ventilationi
 mittit
 M DC XCII.
 DFRED. Engelshall/
 . Varisc.

ER, Univerfit. Typographus.

*Amico suo certiss
 No. Paul Steinich
 bold, hoc, quicquid est.*